

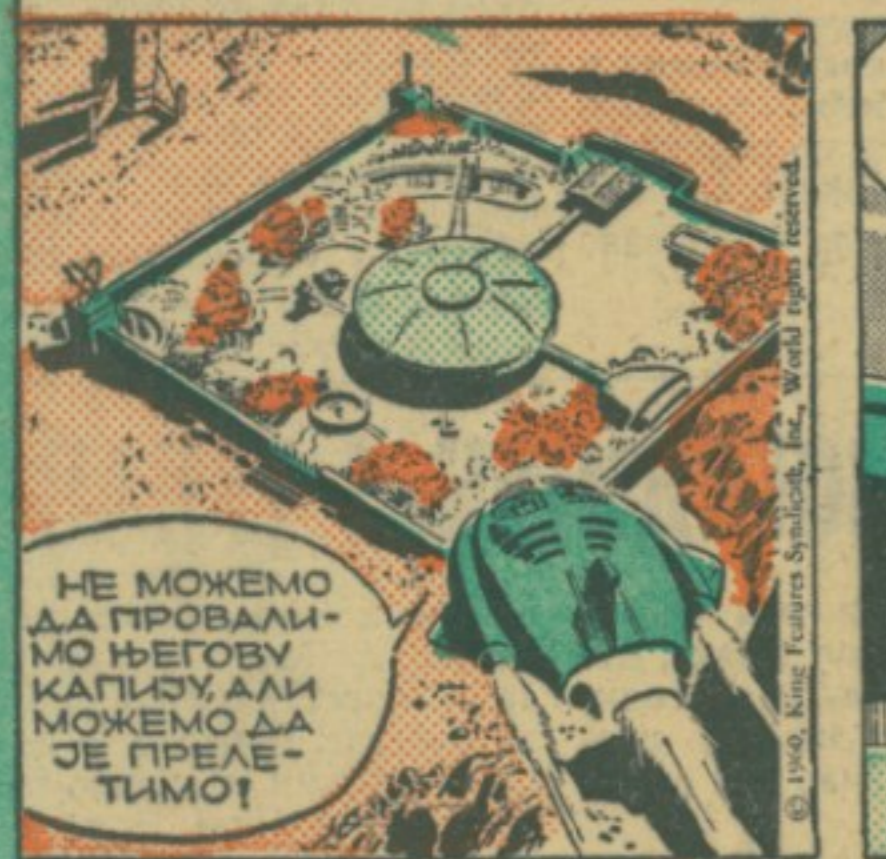
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20
ДИНАРА
1952

Година XXV. Број 653
Субота, 4. јул 1964. год.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КРОЗ ВЕКОВЕ

ИЗ ПРОШЛОСТИ

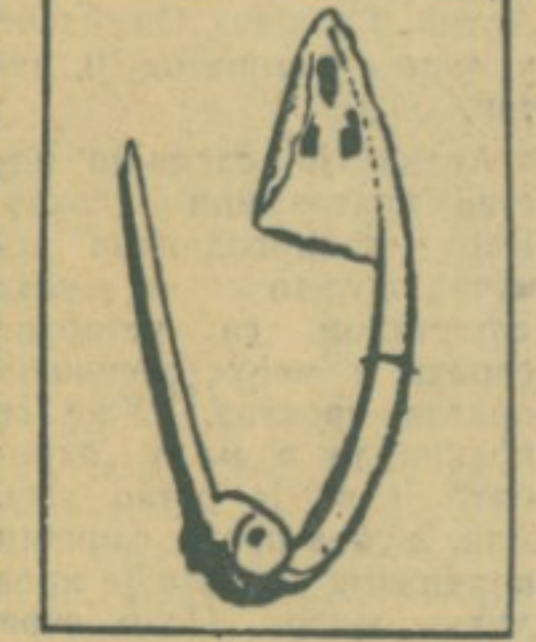
Хиршландски камени човек. — Овај назив добила је скулптура висока 175 сантиметара, нађена приликом раскопавања могила у округу Хиршланд, у Источној Немачкој. На жалост ноге „каменог

човека" су одбијене. Ова скулптура је у ствари прво уметничко приказивање човека ко је су досад археолози нашли у Европи север но од Алпа.

Римски брод на сувом. — Ни једном истраживачу не би пало на памет да старовеков ни римски брод тражи у центру великог модерног града. Није тешко замислити колико је било опште запрепаштење када је приликом извођења земља них радова крај Блекфрајског моста у Лондону, на обали Темзе, био пронађен дрвени труп римског брода. Археолози су одмах на шти објашњење. У древности се недалеко од садашњег моста налазило ушће реке Флит, Темзине притоке. Претпоставља се да је римски брод, покушавајући да из Темзе скрене у Флит, налетео на стру му обалу и потонуо. Дужина брода износила је око 30 метара. Његови дрвени делови изврсно су очувани. Како је на броду нађен и један новчић императора Домицијана (51—96. године наше ере), претпоставља се да је бродолом био у I веку наше ере.

„Зихернадала“ — била је позната људима још од пре две хиљаде година. Једна „зихернадала“ од бронзе била је нађена приликом раскопавања темеља је

дне римске виле саграђене у првом веку наше ере. Као што видите, ова корисна ситница није ни до данас много изменила свој изглед.

У ОВОМ БРОЈУ : Јунаци са Цера. Звер ђерушена у цџеџи. Да ли је шо Аџланџида. Приче, басне и џословице Бакџира. Каџ се џразноџало џо 170 дана у џогдини. Весџи са сликама.

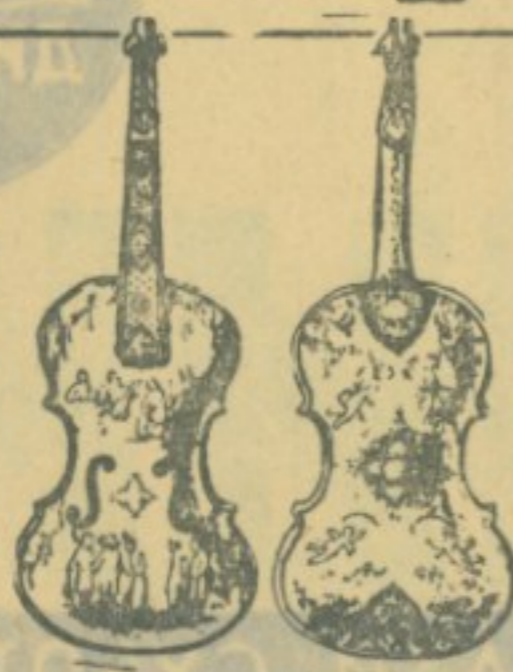
Веровали или не!

Ripley's

ОЗАЈЕС МКРДЕН

ИЗ ЕМДЕНА (САД) БИЛА ЈЕ УЧИТЕЉИЦА 30 ГОДИНА АЛИ ЈЕ СВАКЕ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ ПРЕДАВАЛА У ДРУГОЈ ШКОЛИ!

БЛИСТАВЕ ВИОЛИНЕ

У 17. И 18. ВЕКУ БИЛЕ СУ У ВЕЛИКОЈ МОДИ ВИОЛИНЕ НАСТАВЛЕНЕ ОД ГЛЕБОСАНЕ ИЛОВАЧЕ © King Features Syndicate, Inc., 1964. World rights reserved.

ЗАМАК КИНГСГЕЈТ

У ЕНГЛЕСКОЈ САГРАДИО ЈЕ ПРВИ ЛОРД ХОЛЕНД (1705-1774) КАО ШТАЛУ ЗА СВОЈЕ КОЊЕ

МУСТАФА

ЈЕДАН ТУРСКИ ДЕРВИШ ИЗ ЈЕДРЕНА У ЗАСПАО ЗА ВРЕМЕ ПРОПОЗЕДИ. СЕДЕО ЈЕ, КОДЕ ПРИВЕЗАНО КАНАПОМ ЗА ТАВАНИЦУ, СВАКЕ НОћи 21 ГОДИНУ! (1891-1912)

ЗЧАМЦА

ВЕЗАНА ЈЕДАН ЗА ДРУГА ПЛОВЕ ЈЕЗЕРОМ ЧАД У АФРИЦИ САМО ОРЕДЊИ ЧАМЦА ИМА, ПОКРЕТАЧКУ ЕНЕРГИЈУ ДОК ДРУГА ДВА СЛУЖЕ ЗА СМЕШТАЈ ПОСАДЕ И ПУТНИКА

НИЛОСКИ КРОКОДИЛ

ЈЕДИНА ЈЕ ЖИВОТИЊА КОЈА ПРОИЗВОДИ КУЊЕ ЗВУКЕ ДОК ЈЕ ДОШЕ ЗАЈЕТУ ЗАЈЕ ЈЕ ЗАКОПАНО У ПЕСКУ И „ГЛАС“ МЛАДОГ КРОКОДИЛА ЗНАК ЈЕ ЗА НЕГОВЕ РОДИТЕЉЕ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ДА СЕ ЗАЈЕ И КОПА

ЗАНИМЉИВИ ЗВУЦИ У АТМОСФЕРИ

„МОМАК ЗА ЦВЕТЕ“

У Фисену у Западној Немачкој начињен је овај апарат назван „момак за цвеће“. Четрнаест дана он може самостално да залива собне биљке и то количином воде која се тачно подеси. Ово представља интересантну новост за љубитеље цвећа јер решава проблем: шта са цвећем за време годишњег одмора.

Често се сусрећемо са разним звучним појавама у атмосфери. Најпознатија међу њима је — гром који постаје при наглом ширењу ваздуха, изазваног његовим тренутним загревањем дуж путање муње. Појављује се својеврсна експлозија од које се шири звучни талас. Често се гром чује као низ снажних звукова од којих подрхтава земља. Ту тунђаву називамо грмљавином а она је последица велике дужине путање муње. Звук који полази са различитих тачака те путање стиже за неједнако време. Али, без обзира на велику снагу извора звука, гром се обично чује са 15—20 км. По временској разлици између блеска муње и појаве звука,

Како »плаче« снежна бура? Може ли се чути »глас мора«? Шта је »шпата звезда«?

ка, грома, може се одредити удаљеност између места електричног пражења муње и места где се чује. Блесак муње прима се оком тренутно, а звук грома креће се брзином од 330 м у секунди. За време јаких снежних бура чује се низ посебних звукова. Пушкин сликовито каже да снежна бура „час као звер завија, час као дете заплаче“. Та појава се лако објашњава: ваздух при свом кретању наилази на различите предмете, око којих се час нагомилава, час разилази, на зато и настају звуци. Њихов тон је утолико виши, у колико је већа брзина ветра. Снажан ветар дува у кратким рафалима, час слабећи, час јачајући, због чега се појављују различити звуци.

Јак ветар изазива „гуданье“ електричне и телефонске мреже, при чему се висина тонова мења пропорционално пречнику жица. Нарочито снажно „гуданье“ настаје зими, када се због ниске температуре жице скраћују, те су више затегнуте. Свако је, вероватно, имао прилике да се креће по сне-

гу за време јачих мразева. Тада снег шушти под ногама, док се под саоницама чује својеврсно шкрипање каткад на удаљености по неколико километара. Шкрипање снега објашњава се ломљењем снежних кристала под притиском санки. Што је температура ваздуха нижа шкрипање снега је јаче и оштрије.

Занимљива је звучна појава на северу источног Сибира: само за време најјачих мразева. Мештани је називају „шпатам звезда“. При разговору изван просторија чује се звук сличан шуштању сувог сена. Оно настаје на тај начин што се при разговору издваја из плућа људи водена пара, која се одмах сублимира, а тако образовани ледени кристалићи, ударајући један о други, из-

зивају лаки шум — „шпата звезда“.

Својеврсну звучну појаву представља „глас мора“. Изнад површине појављују се инфразвучи који се не могу чути ухом. Међутим, они утичу на бубну опну изазивајући посебан бол у уху. Такви звуци настају при кретању ваздуха изнад гребена и удолина великих морских таласа. Специјални апарат, инфразвучни пријемник, открива и бележи ове звуке нечујне за наш слух. Ако се у неком делу мора појавила непогода, ултразвучни сигнали стижу из тог краја много раније од невремена. Захваљујући њима могу се предузети потребне мере, како стихија не би изненадила приобално становништво.

НОВИ БУДИЛНИК

Чак и људи који имају врло добар сан не могу да пречују звук овог немачког електричног будилника. Непрекидно брујање које може да одјекне било у које време сасвим је лако подесити на максимално трајање од пола часа. Ко би при томе могао да настави да спава? Бројчаник има нарочити светлосни ефекат: у тами светли наранџасто.

ДВА РЕКОРДА

Сваке јесени у француској луци Чиота на обали Средоземног мора окупе се хиљаде посматрача: да виде готово фантастичан скок у воду који изводи тридесет седмогодишњи Артик Ганијан. Он скаче у море с висине од 31 метар.

Артик је случајно постао вратоломни скакач. Као четворогодишњи дечакић љубао се на ужету спуштеном са четвртог спрата у међустепенишни празан простор. Уже се прекинуло и мали „акробат“ једва је остао жив. Али, љубав према сличним подвизима сачувао је кроз читав живот. Први скок извео је 1958. године с крста на јарболу једног прекокеанског пароброда и отада он сваке године понавља своје вратоломне

скокове. Прошле године је скочио са обласког зида у средину круга од запаљене нафте. Ганијан долази од посматрача знатне новчане прилоге али их он све даје једном свом болесном школском другу.

Ипак, Артик Ганијан не држи светски рекорд у висини скока у воду. Светски рекордер у овом опасном спорту је неки Сали Солонан, немачки исељеник који живи у Сједињеним Америчким Државама. Солонан је свој први педесетометарски скок извео с Бруклинског моста да би штогод зарадио за живот. Његов последњи рекорд је много „виши“. Да би могао да га постава на јарболу једног прекокеанског пароброда и отада он сваке године понавља своје вратоломне

ВИСОКО СЕДИШТЕ НА РАСКЛАПАЊЕ

Недостижна жеља многих ловаца досад је била да имају високо седиште. Нове ловачке лествице могу да се сместе у сваки аутомобил. Са оваквог седишта такође имају изванредан преглед спортске судије, репортери и камермани.

СЕДМОГОДИШЊИ ЈУНАК

Италијански град Местре добио је новог јунака, дечака од свега седам година који је двојицу преступника стрпао иза решетака.

Мали Роберто Вивијани играо се на улици када су крај њега протрчала два сумњива човека. Идућег тренутка иза угла је излетео један полицајац. Роберто је добро пазио: оба вестито је полицајаца да су се бегунци сакрили у једном дворништу. Са изузетним револвером полицајац их је позвао на предају. Преступници су изишли из склоништа, али се један од њих бацио на полицајца и отео му оружје.

Тада је у акцију ступио Роберто. Скочио је на бандита, изврнуо му руку и притискивао му је уз леђа све док полицајац није

поново дошао до свог револвера. За то време је други преступник покушао да побегне. Роберто је протрчао за њим и окачио му се о капут. Овај је, трчећи, успео да скине и одбаци капут, удари ногом дечака и нестане у једној кући. Али, дечак му је остао за петама и обавестио је полицију о месту где се бандит сакрио, тако да су га брзо пронашли.

Касније је утврђено да су бандити упали у стан неке жене, везали је за столицу и опљачкали њу новац и накит. Полицајцу, коме је Роберто помогао, учинили су се сумњиви ка да су трчећи изишли из куће опљачкане жене па их је позвао да стану. Питане је да ли би их без Робертове помоћи ухватио.

Пулс се чује? — Кит једе...

Безвучно морско царство... Вечна тишина... Не, последњих година научници су — захваљујући савременој техници и њеним апаратима — открили да је тај „свет тишине“ пун звукова. Само, стручњацима не полази увек за руком да утврде ко одаје те звуке.

На морском микрофону — хидрофону, спуштеном у воду Атлантског океана са једног од хидрографских бродова, истраживачи су чули потпуло пулсирање, тачније речено, двоструке јаке ударе, тачно три пута у минути. Извор тајанствених звукова није се задржавао на једном месту, већ се кретао под водом понекад и брзином која је до стизала дванаест километара на час!

Ко је та јуначина што тако

СИГУРАН ПУТОКАЗ

У једном предграђу града Бергена, у Норвешкој, полизаће су само мале породичне куће које готово све личе једна на другу као близанци. Због тога деца из овог предграђа, нарочито оној која су тек пошла у школу, није увек лако да после часова нађу своју кућу. На једном састанку родитеља нађен је излаз: одлучено је да се на улазним вратама сваке куће окачи фотографија мајке која у њој живи. На тај начин свака забуна је потпуно искључена.

ЦИГАРА ЗА ОСАМ МЕСЕЦИ

У немачком граду Бинду постоји музеј дувана. Ту је скупљено све што се односи на дуван, пушење и њихову историју. Међу експонатима у овом се музеју чува и највећа

ћа цигара на свету: дугачка 1,71 метар и дебела 58 сантиметара. Израчунато је да би и најстраснијем пушачу ова цигарета трајала нешто дуже од осам месеци.

равномерно куца у дубинама? И зашто се креће под водом толиком брзином?

Стручњаци-акустичари морали су да утроше много времена и да поставе десетине хидрофона док нису открили подводног „квачача“.

Показало се да је то — кит. У телу циновог плавог кита има осам тона крви. Његово срце ради као мотор од десет коњских снага, а тешко је око пола тоне. Ударце срца, китов пулс — те звуке су уловили хидрофони.

Научници дуго нису могли да открију због чега тај звук понекад наједном ишчезне, а затим се поново јавља. Испитивања су показала да се пулс кита може чути само кад овај или отвара уста цедећи кроз грло огромну количину сићушних ставовника мора — планктона. Све остало време десетине тога живог китовог тела потпуно заглашују тај звук. Према томе, ако се китов пулс чује, значи да он тада обедује!

Као што се многи филолози у земљама западне и средње Европе брину због све већег продирања енглеских речи у националне говорне језике, и Французи су почели да се питају када ће „франглески“ као прави коров, потпуно потиснути француски. Један

професор париске Сорбоне покушао је ових дана да своје сународнике прене из језичке летаргије објавивши под псеудонимом „Етиамбл“ књигу под насловом „Говорите ли франглески?“. Према његовом мишљењу најдаље кроз четре-

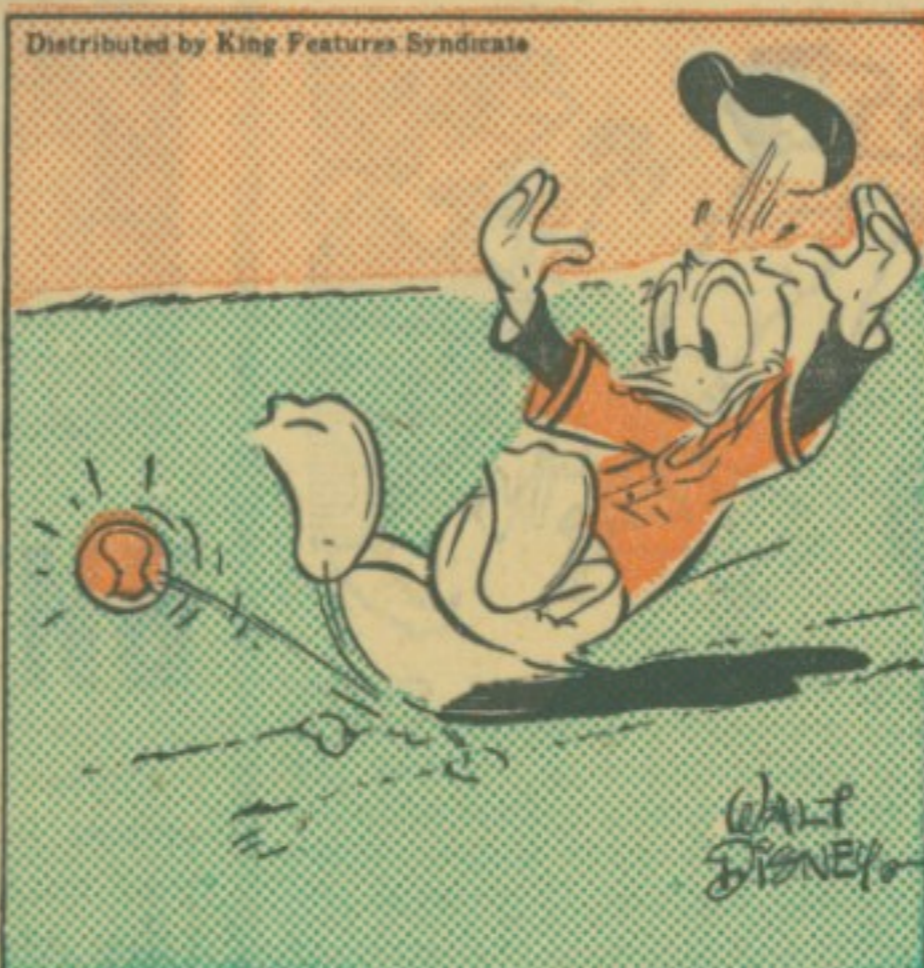
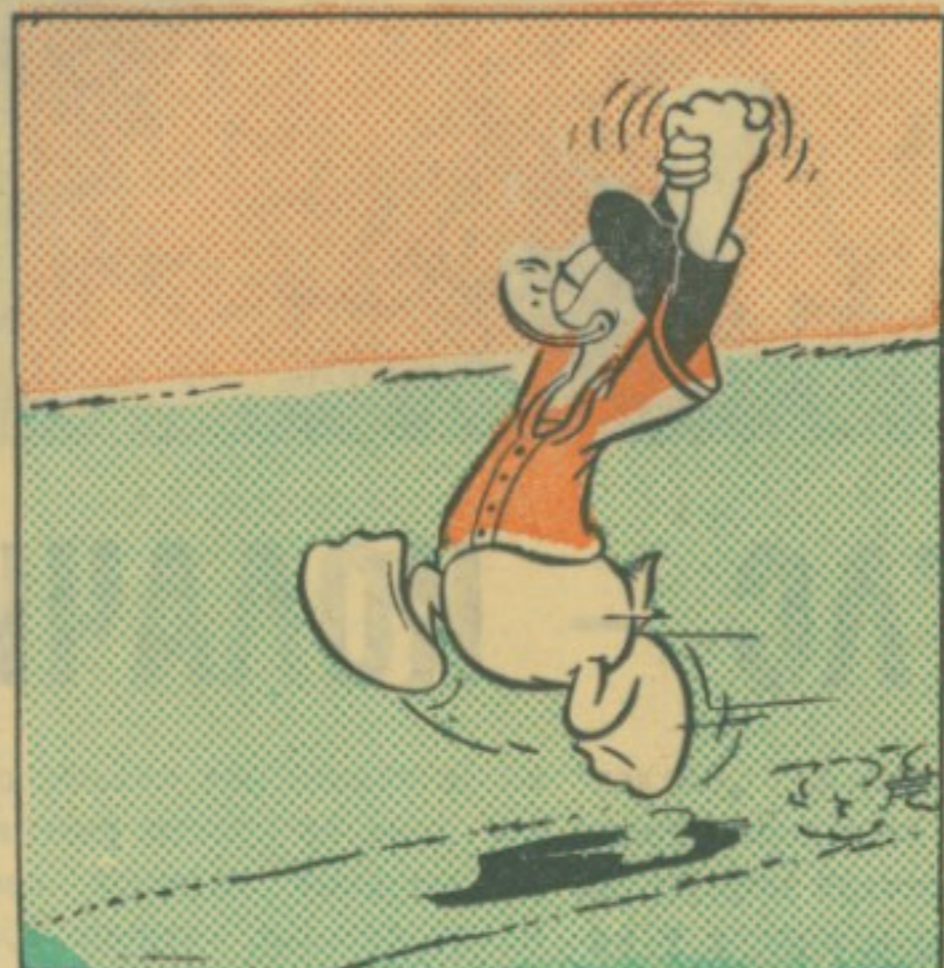
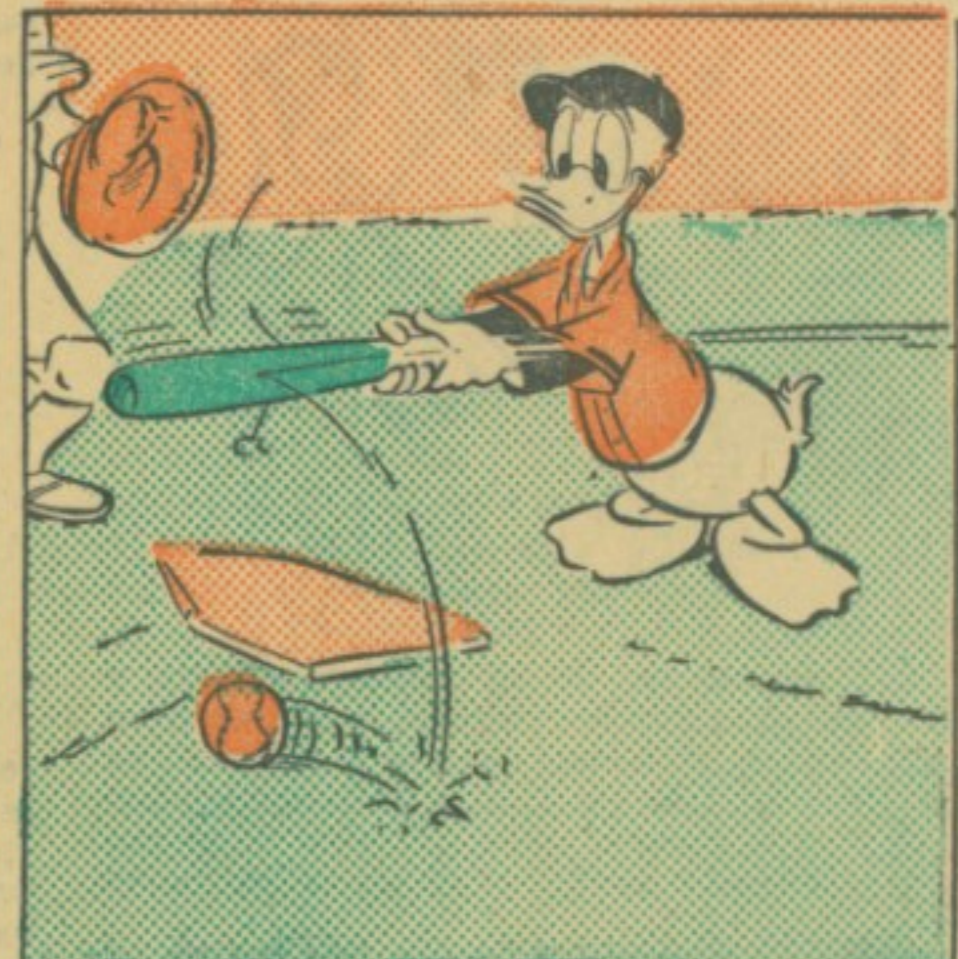
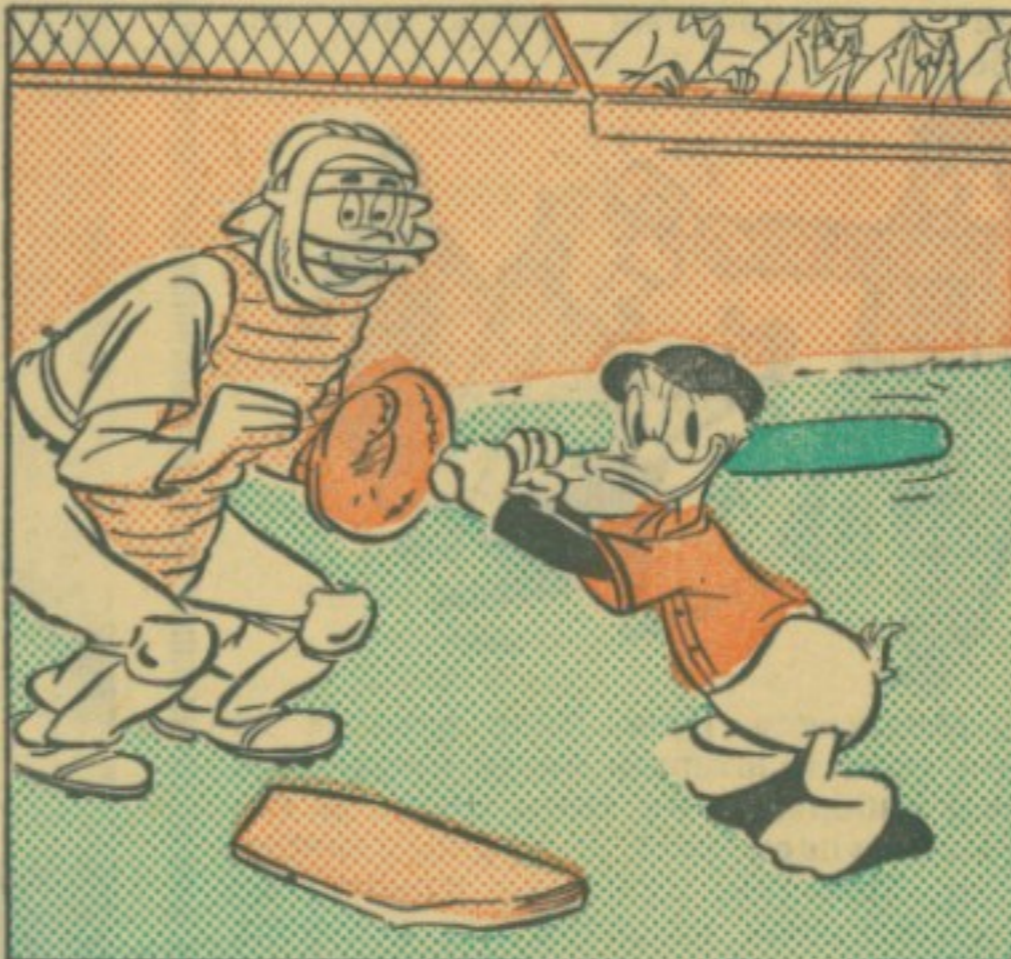
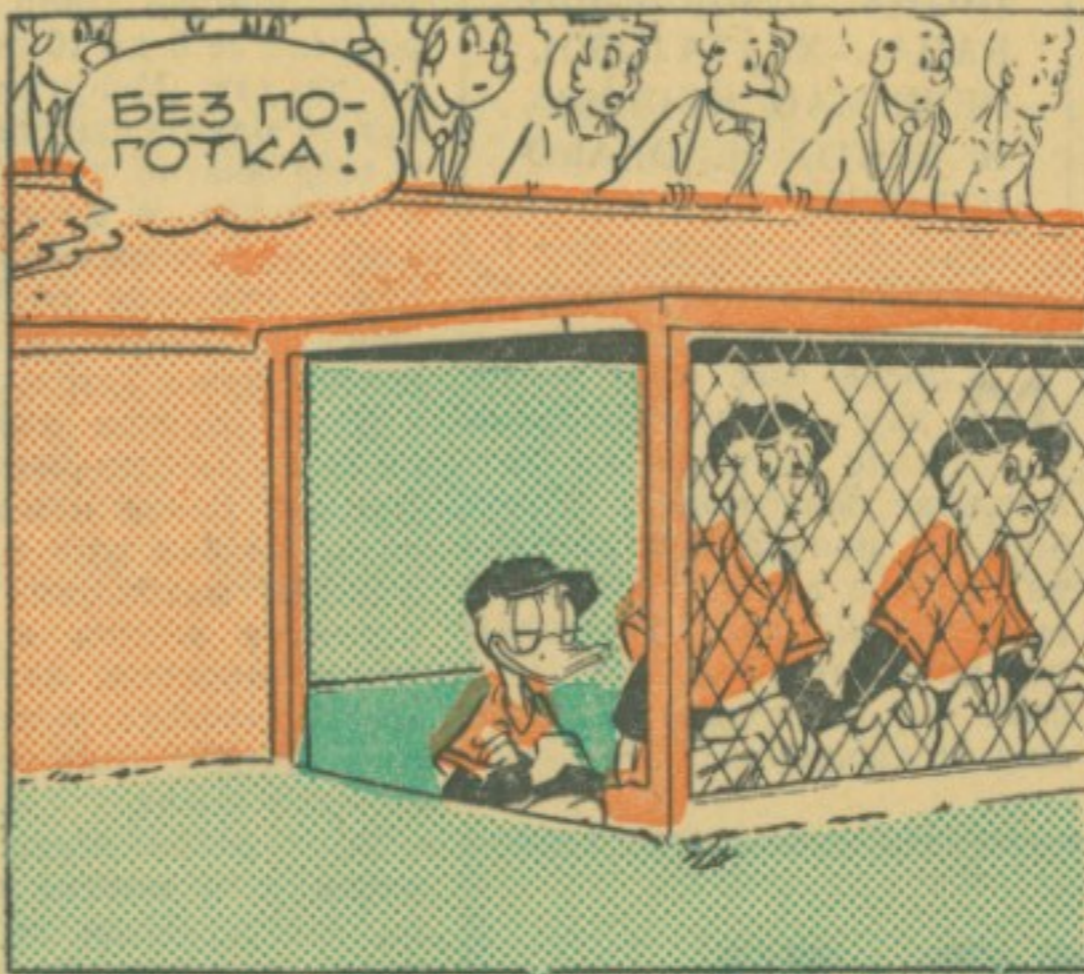
Говорите ли франглески

сет година француски ће се уврстити међу мртве језике да би уступио место некој европској мешавини језика у којој ће преовлађивати улични енглески. „Ми се не задовољавамо тиме што гутамо хиљаде енглеских речи често не марећи како се пишу или правилно изговарају, већ кујемо и нове енглеске речи“ — згражава се професор.

Према Етиамбловом тврдњи, заснованом на брижљивом проучавању, све до краја другог светског рата број енглеских речи у француском језику био је отприлике исти као број француских речи у енглеском. Од 1945. године тај однос се веома изменио, и то на штету француског. До другог светског рата

у француском језику срећале су се само оне речи које су означавале типично енглеске или америчке појмове, као што су на пример: „голф“, „бизнис“ и сличне. Данас је њихова листа неупоредиво дужа и нема те области у којој „енглеске речи не прелазе преко француских усања“.

Најгоре је, према мишљењу професора Сорбоне, то што „франглески“ има неку нарочиту драж за омладину и за припаднике „бољег друштва“ који најчешће уопште не знају енглески. Јер, баш због погрешног изговора енглеских речи долази до стварања потпуно нових речи које и чине „франглески“.

ЗВЕР ПРЕРУШЕНА У ЦВЕТ

Купача који покуша да узбере дивни цвет запрепасте његови брзи покрети: он се намах згрчи, често сасвим увуче у себе. Ако се у расцветалу главу морске сасе баца комад остриге или здробљене шкољке њени листићи одмах заробе плен. И стављају га у уста која се у средшту тог љажног цвета халапљиво отварају.

Цело тело морске сасе као да је сама природа подесила да буде прождрљиво: оно је у ствари чак са двоструким и растељивим зидом.

Примитивна животињска врста без главе, грађена кружно тако да нема ни леве ни десне стране а исти отвор јој служи и за узимање и избацивање несварене хране, има сроднике: хоботнице (полипе) и медузе.

Мада се морске сасе обично причврсте за морско дно оне се ипак понекад и споро крећу. Није претерано ако се каже да је морска саса најспорији живи створ на свету: покрене се 8 до 10 сантиметара на сат. Међутим, понеки пут се одвоји од стене, усиса у себе знатне количине воде и препусти се морским струјама све док не наиђе на неко друго повољно место да се учврсти. Овако кретање је знатно брже али и опасније.

Неке тропске актиније се никада не причвршћују за тло већ плоче помоћу нарочитог пловка који напуне гасовитим материјама — увек окренуте устима и пицима према морском дну. Друга врста актинија живи заривена у песку у коме се грчењем спретно креће.

Због слабе покретљивости актиније и морске сасе лове из засаде. Неке од њих се хране планктонима и другим ситињима скоро невидљивим морским животињцама, док друге често лове много крупнији плен који је у стању да се жестоко копрца.

Природа их је зато обдарила необичним оружјем: такозваним киндоцистима, скупом хелија које као каква праћка или граната могу сваког тренутка да полете и смртно ране противника. То је у ствари нека врста мехура који се продужује у нарочито

МОРСКИ КАРАНФИЛИ

рога са оштрим бодљама. Савитљиви рога је увек сакривен у мехуру напуњеном отровном течношћу. Како долази до овог неочекиваног, муњевитог исправљања опруге и избацивања рога са бодљама — до експлозије овог природног катапулта — није довољно још познато. Али снажне бодље пробијају непријатеља и на месту убода се шире и савијају унапрат. Цео овај систем помало подсећа на механизам топа са харпуном којим се лове китови. Морска саса тако закачен плен сигурно привуче, прогута га ако није много велик а ако то не може излети на њега свој отров који парализује све мање морске животиње.

Из актинија и неких других врста сукну из уста и других

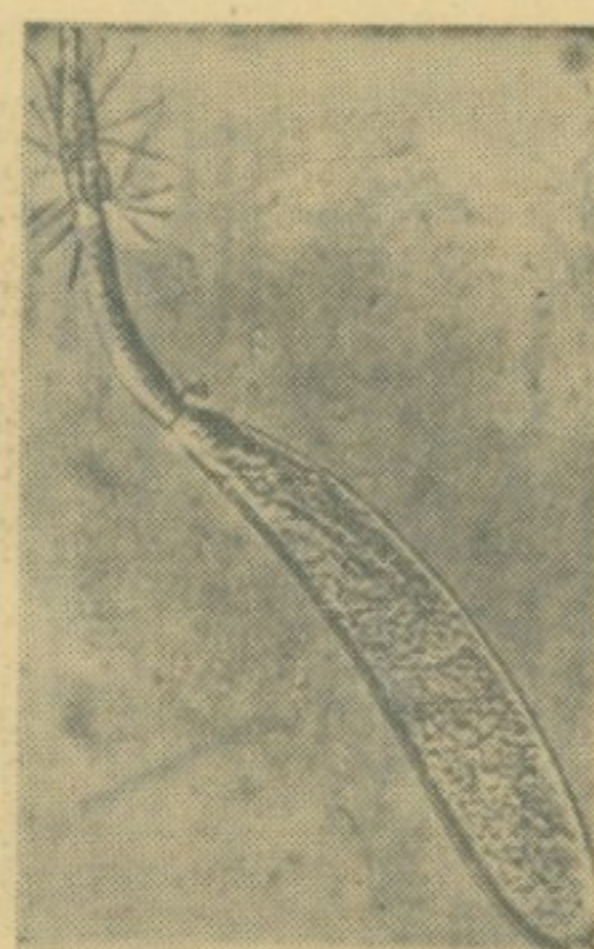
отвора у телу дугачке пантљике којима оне обавију тело нападача и засипају га отровом. Овако сложен и ефикасан систем одбране природа им је подарила због тога што су по правилу непокретне животиње меког тела а живи обојене и тако необично привлачне морским грабљивцима.

Отров још није довољно испитан али судећи по жестоким опекотинама које изазива на кожи може се закључити да је врло јака хемикалија. Проучавајући отрове морских саса француски научници Портје и Рише су открили појаву анафилактике која игра велику улогу у савременој медицини код алергичких обољења.

Нешто изузетно

Трчање, скок увис или скок са мотком — није ништа чудно. Али кад се те вежбе изводе испод воде онда је то већ нешто изузетно. Атлетске дисциплине те врсте изведене су први пут на „подводној олимпијади“ у Силвер Спрингу у САД. Поред увежбаности учесници ове олимпијаде морали су да буду изузетно јаке телесне грађе, пре свега да имају јако развијене груди. На слици: амерички такмичар Мајк Муц изводи скок с мотком под водом.

КННДОЦИСТА, ОРУЖЈЕ МОРСКЕ САСЕ КОЈЕ ОНА КАО ХАРПУН ЗАВАДА У ТЕЛО ЖРТВЕ.

МНОГЕ МОРСКЕ ЖИВОТИЊЕ У ОБЛИКУ ЦВЕТА КРИЈУ СУРОВИЈА МЕСОЖДЕРА. МОРСКА САСА ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈРАСКОШНИЈИХ ПРОЖДРЉИВАЦА — ХВАТА ПЛЕН, ПЕЧЕ КАО КОПРИВА И ЧЕСТО ЈЕ ОПАКО ОТРОВНА.

Морске сасе које изгледају као цветне лепотице у ствари су прождрљиве животиње. Живих боја, са прозачним листићима заносне лепоте, оне красе голо морско дно. Подсећају на кризантеме и далије, а неки пут на крупне беле руже или каранфила.

НАМИРИСАНЕ НОВИНЕ

Читаоци који су једног поподнева купили вечерњи лист „Афтонбладет“ и донели га кући осетили су опојан мирис ђурђевка. Нису морали дуго да лупају главу да би решили заговетку. Објашњење су нашли већ на првој страни — слика ђурђевка и две реченице: „Кита пвећа за наше читаоце. Мирис смо умешали у штампарску боју да би вам читање било пријатније“. За читаоце је то била радост, а за графичке раднике права невоља: мирис је био сувише јак и многи су од њега неколико дана били као ошамућени.

Овај велики шведски вечерњи лист је својим читаоцима обећао да ће их у лето обрадовати мирисом, али мало дикретнијим.

ЗБОГ КОКОДАКАЊА

У „Нојевом ковчегу“: са 500 оваца, пет коња, шест свиња, једним петлом и породицом — женом, двојницом синова (19 и 10 година) и 20-годишњом кћерком Сузаном, отиснуо се у свет 52-годишњи фармер Руфус Чат из Монтане. Свој дом је напустио из једног помало несхватљивог разлога: није могао тамо више да издржи — сметало му је кокодакање живине првог суседа чија је кућа сувише близу његове.

Догодило се у...

... Енглеској. Лондонски трговац Ален Понд одлучио је да се за преношење порука између своје радње и магацина одсад служи голубовима-писмоношама. Одлуку је донео кад је дознао да се на дугачкој листи оних који траже да им се уведе телефон он налази — последњи.

... Њујорку. Петнаест пуних дана тражили су родитељи и полиција дванаестогодишњег Доминика Тучија који се одвојио од својих родитеља за време разгледања светске изложбе у Њујорку. Кад год је дечака неко спазио, мали Доминик је успевао да умакне својим „гониоцима“ и да продужи разгледање изложбе.

... Холивуду. Један нови институт у Холивуду припрема глаумце, и мушкарце и жене, за драматичне акције у филмовима са Дивљењем запада. После шестонедељног курса, апсолвенти могу да умру било којом насилном смрћу, а да их то не боли.

... Милсексу. Ерио Ричи хтео је да једном свом муштерији врати кусур који је овај заборавио на тезги. Ричи је потрчао за купцем који је журно одицао улицом. Међутим, купцу се учинило да га прогони неки насилник или џепарош, па га је ударио флашом по глави. Неспоразум је разјашњен тек у болници.

... Чикагу. Банкарски чиновник Кравиц успео је да једног обијача банке ухвати захваљујући само својој учтивости. Када је разбиојник са упереним револвером натерао Кравица да му отвори мрежом заштићен простор где се налазе кесе, чиновник је отворио врата и, учтиво се поклонивши, пропустио је испред себе разбиојника да би у истом трену — за њим залупио и закључао врата.

... Бостону. Као креч бео од страха, један на делу ухваћени џепарош, пао је око врата једном полицајцу молећи да га заштити. Џепароша су у једној великој робној кући приметиле жене и покушавајући да га ухвате здерале су с њега готово сву одећу.

Желудац-»жрвоњ«

Да би се испитало како кокошији желудац ради када прими различиту тврду храну кокошкама су дате стаклене перлице са зрнењем хране забоденим у рупице. То су оне у слат позобале — и свариле и стакло и зрнење. Ову способност научници објашњавају овако: желудац кокоши по природи је обложен дебелом кожом са снажним мишићима који су у стању да као између жрвања самеђу сваку храну. Да се она претвори у прах помажу и песак и каменчићи које кокош узгред унесе у желудац.

Птица ној у стању је да прогута ексер, жицу, метални новац и сличне предмете а да јој то нимало не штоди. Снажни мишићи у желуцу ноја обављају исти задатак као зуби у устима човека.

Кад нема Другог посла...

Брит Суливен, 29-годишња Американка, мајка девојчице од седам месеци, одлучила је да изведе необичан подвиг: да преплива Атлантски океан од Њујорка до Енглеске. Пливаће 18 часова а 6 часова ће прикупљати нову снагу у чамицу који ће је пратити. Њен подухват финансира седам предузећа са по 5.000 долара. Поред ње ће плувати и један кавез да би се у њега склонила ако јој у води запрети опасност од ајкула. Своју замисао треба да оствари ових дана.

БИТЛС — КОЛАЧИ

Слава енглеских „битлса“ ко је назвао ове колаче, сваносна је и за једног берлинског посластичара који се до младих девојке, ученице облику њихових глава. „Бубе“ ка

ПОСЛОВИЦЕ

Дрво без корена неће дуго стајати.

★

Леопарди и козе не спадају у исти тор.

★

Један кваран зуб упропасти цела уста.

★

Двојици петлова на једном буњишту увек је тесно.

★

Ко из куће не излази ништа у дом не доноси.

★

Из једног јајета не очекуј два пилета.

КАКО СЕ ЛЕОПАРД ДРУЖИО СА ЧАПЉОМ

Преорео леопард чапљу па јој каже: „Хајде, чапљо, да се дружимо. Састајаћемо се у доколици, поседети, попричати“. Чапља није пристајала, а леопард је стално наговарао.

Једном је леопард лежао под дрветом, а чапља је стајала над њим на грани. Ипачу

пала она себи шачицу перја и бацила је доле. Леопард не

Басне и Приче Баквира

Приметивши антилопу, леопард је журнуо за њом. Дотрчавши до заседе, антилопа је прескочила змију и стала.

Леопард је хтео да се баца на плен, али га је удав обавио својим телом и стао да га гуши.

Изгубио је леопард дах, стење од бола. Тада га змијски цар запита:

— А зашто си викао оно за пушку и клопку а мене ниси ни поменуо?

Стаде леопард да га преклиње.

— Попусти мало, све ћу да кажем као што треба!

Попустио змијски цар свој загрљај, а леопард је застезао:

— Да није пушке и клопке читава дунгла припадала би само змијском цару и мени, само нама двојици. Удав! је прошиштао:

— Каж-ж-жи то поново!

Леопард је послушно поновио своје речи. Тада му змијски цар још нареди:

— Дај ми једну канду!

Леопард је дао змији једну своју канду и она ју је причврстила себи на реп. Тако је леопард морао да своју власт над дунглом подели са змијским царем.

НАЈЧУДНИЈА КАМЕРА НА СВЕТУ

ПОЛИВИЗИЈСКА КАМЕРА ПРАВИ ПАНОРАМА-СНИМКЕ ВЕРНЕ ПРИРОДИ

„Оптички јеж“ је најчуднија камера на свету. Његових 56 објектива праве истовремено 56 снимака уокло. На нашој слици снимана су ледена поља глечера.

Облаци на небу фотографису се на исти начин као и стрме ледене стене. Снимци направљени овом камером биће овога лета приказани на швајцарској земаљској изложби. Да би панорама — снимци били што вернији о-

ригиналу, израдила је швајцарска централа за саобраћај павиљон са пројекцијом од 18 метара у пречнику. Његова купола је једна јединица од 56 шестоугаоних и петоугаоних поља.

Да пројекциони механизам не би гледаоцима кварно пластичан утисак швајцарских предела који им се дочарављују испод ове куполе, пројектирају се дија-филмови снимљени поливизијском камером споља на екране.

Баквири су мало племе — око 40.000 чланова — које живи на јужној и југоисточној падини вулкана Камерун (4.070 метара), највише тачке Западне Африке. Баквири припадају породици Банту-народа. Ово мало племе има богат фолклор, загонетке, обредне песме, пословице, приче, басне.

Схвативши шта се догодило, поверова да је то чапља пала с дрвета. Зграбио је перје и искидао га. А тада му је чапља казала:

— Кад си тако поступио с мојим перјем, шта ће бити кад се ја сама спустим к теби?

Наша је чапља замахала крилима и одлетела.

ЗУБИ И ЈЕЗИК

Посвађали се зуби с језиком и стали да му се ругају.

— Ти си прљав, а ми смо тако бели, чисти и лепо.

Језик им одговори.

— Иако нисам тако чист, ја сам издржљив и дуговечан.

Проћи ће време, ви ћете по-испадати и у устима ћу остати само ја.

КОРЊАЧИНО ЛУКАВСТВО

Све животиње биле су љуте на корњачу због њених превара. Једне вечери оне су је уловиле и одлучиле да је поједу, али су то одложили до јутра.

Преко ноћи корњача се свавладала у блато. У зору су животиње дошле, али им се гадило чак и да је додирну. Корњача им тада предложи:

— Оперите ме, а затим ме убијте. Или можда хоћете да ме поједете заједно с прљавштином?

Животиње је однеше до реке.

— Привезите ме за ногу и баците у воду где је дубља — рекла им је.

Нашавши се у води, она је одвезала чвор, везала узлицу за један тежак камен и сакрила се у близини.

Досадило животињама да чекају да се корњача опере и сама исплива. Из све снаге повукле су узлицу. Узница се прекинула. Животиње су се

бојале да уђу у воду јер нису znale да пливају. Тако их је корњача надмудрила.

ЛЕОПАРД И ЗМИЈСКИ ЦАР

Рикао је леопард да се чуло у целој шуми.

— Бојим се само пушке и клопке. Да није њих, читава дунгла припадала би мени, само мени!

Чувши то, змијски цар се разљутио и прошиштао:

— Прич-ч-ч-екај, показ-з-а-ћу ја теби.

Допузео змијски цар на стазу, сачекао антилопу и замолио је:

— Покриј ме добро палмовим лиш-ш-ш-ем а затим пођи тамо где риче леопард.

ПРИЈАТЕЉИ

Било је то пријатељство на први поглед. Заракеруша елзашке расе, чи је изазвао је изненађење и трчала је ван града када је налетела на једно чулаво топло клупче: на једног живог мајшуног зеца. Хоппи, вечи висок свега седам сантиметара, изгледао је усамљен и изгубљен. Тада га је Зара, иначе одгајана и издресирана у циркусу — пажљиво узела у зубе и донела га „својој ку-

ПОДВИЗИ ФРАНЦУСКИХ ГОЛУБАРА

Гајење голубова-писмоноша, такмичара и летача најфиније расе једно је од занимања којим се Французи у доколици најрадије баве. У Француској сада има 60.000 страсних голубара који одгајају расне голубове изванредне вредности.

Дојен француских голубара М. Жоржес радо прича о успесима својих колега али и о подвизима својих најомиленијих голубова. Пре неколико недеља је у Орлеану одржана трка у брзини летења у правој линији. Победник је превалио 120 километара за 70 минута што значи да је летео просечном брзином од око 110 километара на сат. Голубови су способни за још веће подвиге: пролетос је један пуштен у Барселони у 5 сати ујутру а истог дана увече је стигао у свој голубарник у Куртреу у Белгији.

Голуб је мајстор у летењу поиграва се ветровима, зналачки користи ваздушна струјања и избегава опасности. Стари искусни голубови предосећају олују и обилазе олујне облаке. Млади голубови, пак, су пуни жара баш као да

воде незгоде — суновраћају се право у олујно жароште. Стога су бржи али и чешће страдају.

Има расних голубова као што има и расних паса и коња. Њихова цена је често астрономска. Најбољи голубови се плаћају 500.000 па чак и милион динара али забележени су случајеви када је један голуб плаћен 4-6 милиона динара. Најскупљи је био један белгијски голуб Принц: купаца га је прошле године платио 25 милиона динара.

Да би се подстакли да што веће подвиге, голубови се обично стимулишу на разне начине. Познато је да су голубови одлични родитељи и да увек журе кад женка лежи на јајима. Да би се постигао неки рекорд женки се пред такмичење подметну јаја макар и куваала. Мужјак тада као суманут жури свом гнезду. При бегава се и другим триковицама: пре него што се понесе голуб у корпи до стотинама километара далеког старта поред женке се ставља други мужјак: или се у гнездо, непосредно пред одлазак ставља младунца која за све време летења расламса борбени жар.

Голубари могу скоро у минут да израчунавају повратак својих извезбаних такмичара чак и са дугог лета. Већина голубова се враћа тачно на место поласка и касни једва неколико десетина минута. Међутим неки прећу циљ за читавих 100 до 200 километара па морају да се враћају.

Голуб може да издржи без хране 4 дана. Уколико се за то време не врати свом голубарнику он ће долетети тек за 12 или више дана. После више од 4 дана голуб почне осећати јаку глад која му замрачује свест о циљу лета и љубав према домаћем огњишту. Спусти се у прво сеоско газдинство где се прикључује за извесно време голубовима дугалицама или кљуца заједно са живицом. Некипут голуб подивља или постане плен еокола, или какве друге грабљивице. Али после дванаест дана готово сви добро извезбани голубови се враћају.

КОЊИЧКИ ОДРЕДИ, ИЗБАЧЕНИ ДУЖ ЦЕЛОГ ГРАНИЧНОГ ФРОНТА, ШТИТИЛИ СУ МОБИЛИЗАЦИЈУ И СТРАТЕГИЈСКИ РАЗВОЈ ТРУПА

Преморена и истрошена балканским ратовима (1912. и 1913.) српска војска се већ у лето 1914. опет нашла у ратном вртлогу. Морала је да брани земљу од напада Аустријанаца који су, петнаестак дана после објаве рата, 12. августа, са својом балканском војском из Босне прешли Дрину и почели да продиру на исток. Опасност је претила и са севера: у Срему су се налазиле снаге 2. аустроугарске армије које су исто тако сваког часа могле кренути преко Саве ка југу.

Крупна и смела одлука

У тако тешкој ситуацији, српска врховна команда која се морала бринути и о обезбеђењу источне границе, донела је одлуку: извршити противофанзиву ударом у северни бок аустроугарске војске која је продирала из Босне на исток. Таква одлука била је утолико смелија што се српска војска за тај подвиг морала увлачити у узани појас између Цера и Шапца, па јој је претила опасност да буде окружена.

Почело је регруписавање српских снага и већ 15. августа комбинованој дивизији која је била најближа месту предвиђеном за противофанзиву, упућено је наређење да из Бањана, где је биваковала, усиљеним маршем крене ка Текерешу. Један пук да продужи гребеном Цера и за узме Косанин град, „што ће бити“, како је писало у наређењу, „од пресудног значаја и за следеће операције“.

У вртлогу ноћног судара

Командант комбиноване дивизије није ни слутио да је баш Текереш био означен и као циљ непријатељског 8. корпуса и да је и он журио у исто време истом циљу. Аустријанци су били уверени да ће Срби дати одсулан отпор тек пред Ваљевома па су јединице ишле сасвим слободно, готово без обезбеђења. О томе је још мање водила рачуна колона њихове 21. дивизије која је маршова-

ла гребеном Цера. Њени војници су на падинама изнад Текереша на брзину уредили бивак и легли да спавају.

А српски војници, хитајући да се што пре докопају Цера, те ноћи нису ни мислили на сан. На челу се налазио 1. и 2. прекобројни пук који су, изненада, наишли на бивак непријатељских преморених и поспалих војника 21. дивизије.

У тамној ноћи две војске су се намах помешале. Развила се тешка борба. И с једне и друге стране чули су се знаци за прекид паљбе, јер је претила опасност да страдају од сопствене ватре. А борба се ипак све више распламсавала. Српски војници, мада и сами изненађени сусретом, прибраније су ступили у борбу и боље се сналазили у помрчини и на тешком терену. Успели су да разбију колону 21. дивизије. Тиме су створени повољни услови и добијено је у времену да се развије тек пристигла моравска дивизија I позива.

Препадом батаљон разбија бригаду

Ове јединице су с комбинованом дивизијом носиле за тим главни терет церске битке, која се почела тим случајним бојем код Текереша, а 16. августа се распламсала на фронту широком 40 километара, са готово подједнаким снагама.

За заштиту бокова комбиноване и моравске дивизије одређена је коњичка дивизија, која се већ првог дана сукобила с деловима 57. непријатељске бригаде и с једном артиљеријском колоном. Како су баш у време тих борби стигла и два батаљона Шумадијанаца, командант коњич-

ЈУНАЦИ СА

ЦЕРА

Прва битка и победа српске војске у првом светском рату пољуљала је престиж Аустроугарске монархије.

ке дивизије их је ставио под своју команду а један од њих — трећи батаљон десетог пука — упутио око 10 часова ка селу Добрићу да обезбеђује десни бок коњичке дивизије.

На косу изнад села командант батаљона је избио истог дана око 13 часова. Изненађен, није могао да верује ономе што је видео: на неких седам стотина метара даље, на ливади, постројавала се аустроугарска пешадија, јединице 57. бригаде, у смакнутим порецима. Иза ње била је артиљерија, а нешто даље комора.

Командант одлучи да непријатеља обаспе изненадним ватром и уништи га на одмору. Наредио је четам да прикривено заузму положаје и

да не отварају ватру пре него што он да уговорени знак за то.

Када је после неких тридесетак минута непријатељска пешадија већим делом сложила оружје у купе и села да се одмара, пао је знак за отварање ватре.

Обасут снажном, изненадним ватром из близине, непријатељ се нашао у чуду. У редовима пешадије настала је пометња: неки су потрчали сложеном оружју, док је већина почела да бежи главом без обзира. Артиљерији је било потребно много времена док се снашла а када је отворила ватру било је већ касно: око хиљаду њихових војника је већ избачено из строја (три стотине убијено, а око седам стотина рањено).

Шумадијци су међутим изгубили само десет војника и 25 их је рањено.

Тиме је био спречен непријатељски напад на наше трупе испред Шапца.

Два препада коњаника

И сутрадан, 17. августа, коњаници нису мировали: други и трећи пук је смелим маневром продро до дубоко у позадину непријатељских јединица, нанео им оштре губитке и унео пометњу.

Други коњички пук је напао један воз са непријатељским батаљоном и покидао телефонске и друге везе са Шапцем, а трећи пук је разбио положаје артиљерије и запленио три топа.

Све је то унело такав неред у позадину непријатељских јединица да готово ни једна од њих није извршила постављени задатак. Чак ни 21. дивизија која је имала на меру да далеко иза фронта, на миру, среди своје јединице после пораза и борби код Текереша, није могла то да учини.

Жива одбрана Шумадијанаца

У намери да појача своје снаге на обронцима Цера, где се водила одлучујућа битка, непријатељ је са три дивизије чинио очајничке напоре да продре из Шапца ка Церу. Али тај пут је затварала шумадијска дивизија првог позива. Развучена на фронту

од око 12 километара и подељена у три групе, она се тако живао бранила да је непријатељ стекао уверење да пред собом има три српске дивизије.

Два пуна дана, Шумадијци су одбијали нартаје три пута јачег непријатеља. Другог дана, 19. августа, у најкритичнијем тренутку, командант шумадијске дивизије убацно је у борбу и последњи батаљон из резерве. Једино тако је могао бити спречен и последњи покушај непријатеља да продре ка Церу.

Митраљеви испред стрељачког строја

Тог, четвртог дана церске битке, мајор Велимир Чекевић, добио је задатак да са два батаљона, 4 митраљевица и једним топом, заузме Косанин град. Тачно у поноћ 19. августа, кренуо је ка циљу. На око две-три стотине метара, испред, мајор је наредио да се митраљеви узму у руке, топ скине са предњака и рукама гура напред.

Тек што су учинили још који корак, непријатељ је отворио ураганску ватру. Српски војници су полегли ћутећи. Испред чета су истурени митраљеви и одмах, по мајоровом наређењу, ступили у дејство. Огласио се и топ.

После те необичне ватрене припреме која је трајала око пола сата, мајор је наредио јуриш. Српски војници су, уз звуке трубе и добоша, полетели као један. За неколико тренутка Косанин град је био у њиховим рукама. Митраљесци су ватром тукли протеране војнике.

Тиме је означен почетак гоњења непријатеља са Цера ка Дрини, где је убрзо српска војска организовала стабилан фронт и ту остала све до новембра.

Артиљерија у гоњењу противника журно мења положај

ПРОЧИТАЈ АКО... ВОЛИШ

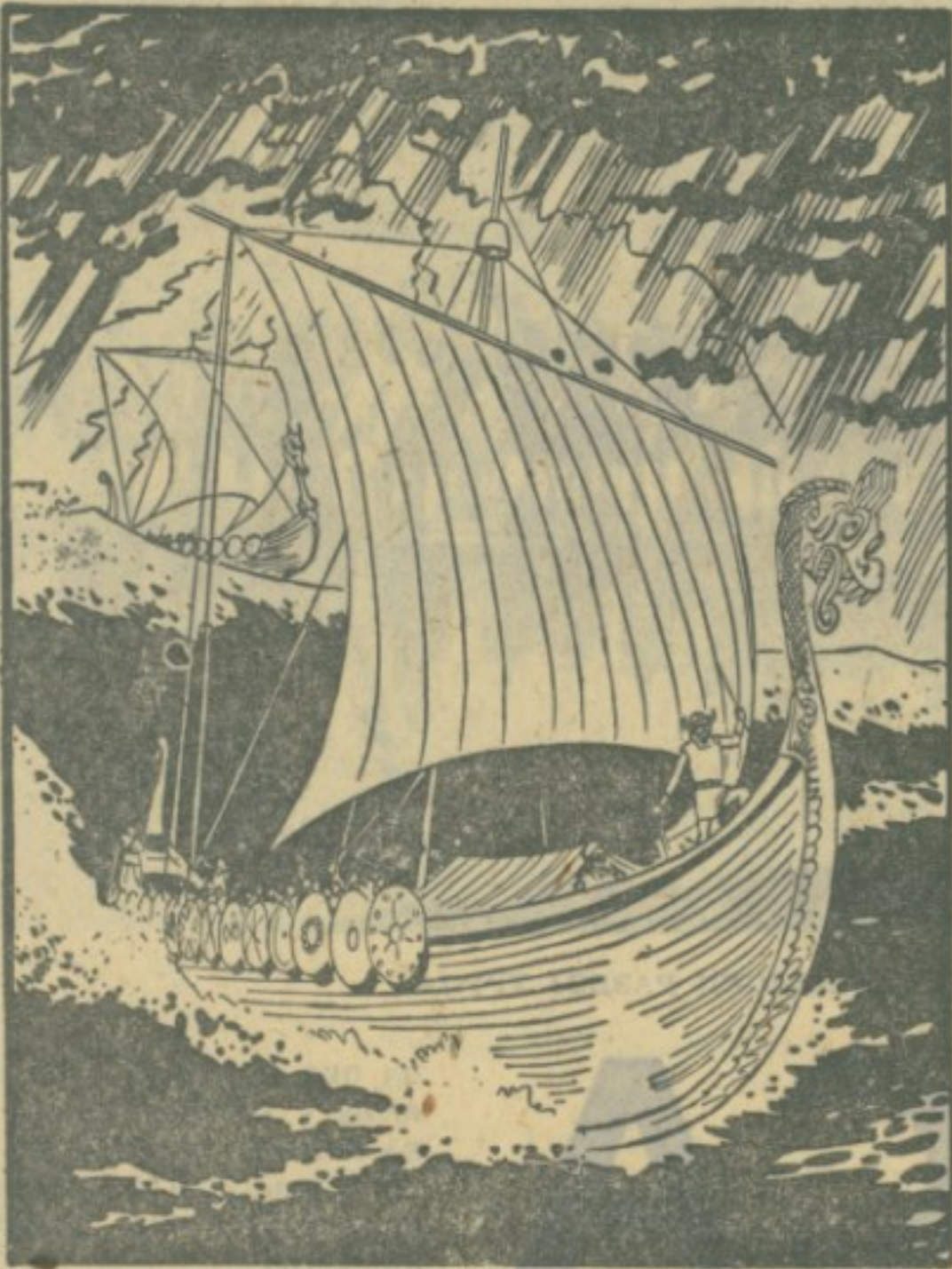
разнобојних стаклених куглица, зрна, лишћа и биљних стабљичица. Поређана по тачно утврђеном реду, „слеза“ оваквог писма могу много да причају ономе ко зна тајни је зик огрлице, док је оза за непосвећене обичан украс.

Житељи резервата Зулуенд (Јужноафричка Унија) не мају писменост и замењују је „говорећим огрлицама“. По својим шареним писмима у облику вишередних привеска од стаклених куглица нарочито су познате девојке из племена Зулу. Њихов језик потпуно је схватљив неписменим заљубљеницима. Бела боја симболизује чистоту и верност, црвена значи да су девојачке очи црвене од суза проливених из чежње за вољеним. Плава боја означава срећу, жута — богатство, зелена говори о болести, а црна о јасној и несрећи.

„Сваки пут кад те угледам у мом срцу пале се мали светлацави пламички слични далеком севању муње. Сагоревам од љубави према теби!“

Ово је садржај писма које се чува у поштанском музеју у Стокхолму. То је у ствари „љубавна посланица“ једне девојке из племена Зулу. Писмо је у ствари једна лепа огрлица од

КРАТКА ШЕТЊА БРОДОМ

18

Викинзи из северних крајева Европе такође су били сјајни морепловци и освајачи земаља. Њихови бродови са високим кљуновима пловили су преко Атлантика. Постоје докази да су баш они, под Ериком Црвеним, неколико стотина година пре других, стигли на копно Северне Америке.

19

Астролаб, инструмент познат још из давнина, пронашли су астрономи. Служио је за мерење углова између небеских тела изнад хоризонта као и да би се утврдио положај брода на мору. Сменио га је други инструмент — секстант.

20

Ти рани морепловци су са мало инструмената и готово без мапа остварили велика открића. Међу то славне морепловце спада Кристифор Колумбо који је са три малена брода Ниња, Пинта и Санта Марија, препловио Атлантски океан, као и Магелан који је први опловио Земљу.

21

На данашњим прекоокеанским бродовима налазе се све удобности, па између осталог и просторије намењене деци. Под пажњом дечје надзорнице она се ту забављају, а понекад је дозвољено и њиховим родитељима да у друштву своје деце проведу извесно време.

22

„Омладински клуб“, односно његове просторије снабдеване су разним реkvизитима за забаву и спорт. Поред базена ту је пинг-понг, простор за играње и остало. Ту чак постоје и инструктори који помажу почетницима да науче стони тенис, окретне игре и друге забаве.

КОЈА ЈЕ ПРВА ДОМАЋА ЖИВОТИЊА?

Од најстаријих времена до данас човек је припитомио мноштво животиња и птица. Данас, када више нема животиње или птице коју човек не би могао да припитоми, можемо се запитати која је животиња прва стекла име домаће животиње.

На основу многих проучавања најстаријих људских насеља непобитно је утврђено да је најстарији човек за потребе лова одоматио и почео да се стара о одржавању своје прве домаће животиње — пса. То је било пре више од петнаест милиона година.

Дивљи пас, научно назван »tomarcus« био је мали сисар. Селекцијом и узгојем на стала су такозвана »велика четворица« тј. четири изворне врсте, родоначелници свих

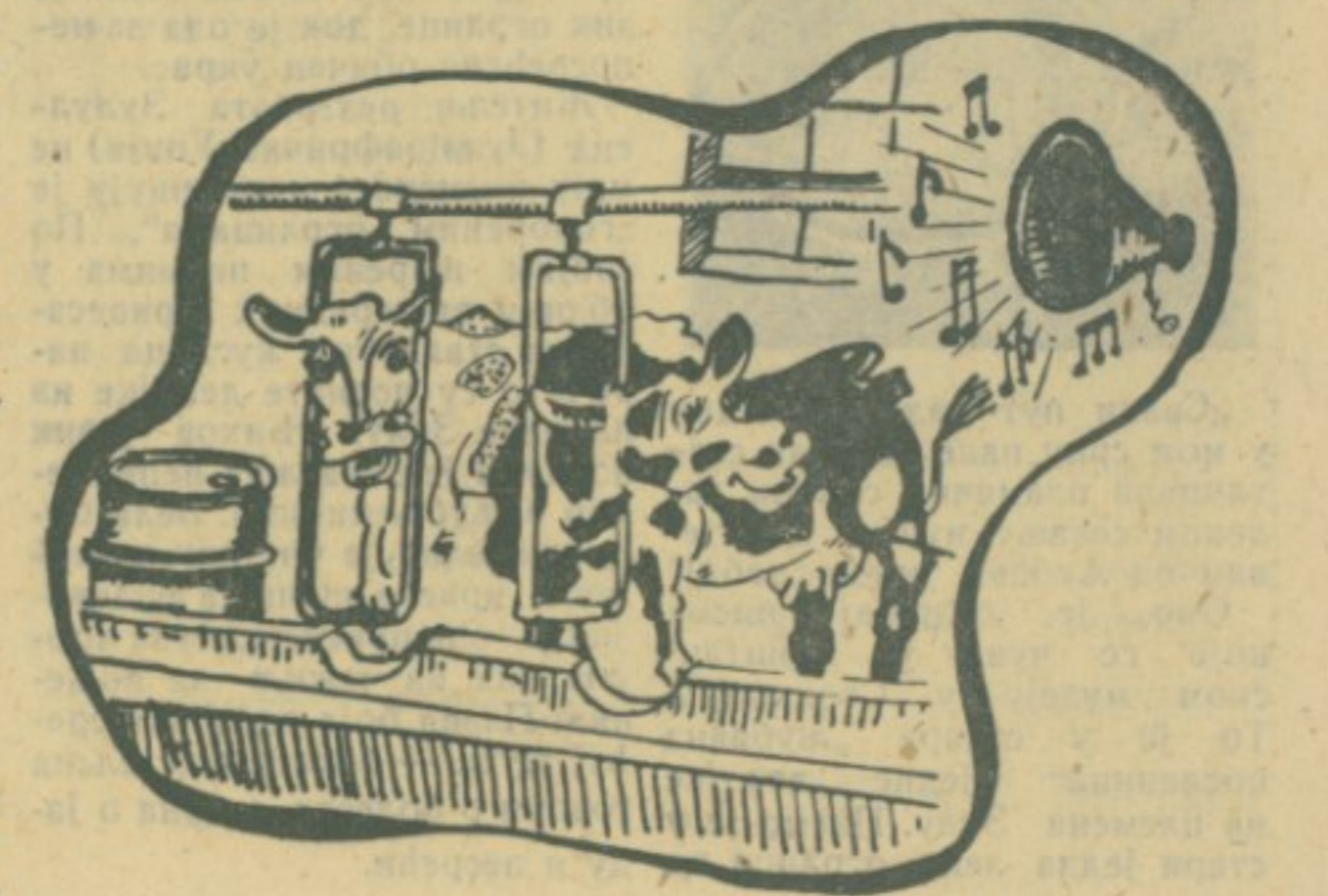

КАД НЕ БРИНУ РОДИТЕЉИ

Мала мајмун-беба шимпанза по имену Мусава сасвим се добро осећа у меком кревету Тешка је четири килограма а угледала је светлост дана у Берлинском зоолошком врту. Родитељи Моли и Цони слабо се брину о свом потомку и зато га негује породица чувара Валтера у својем стану.

МЛЕЧНОСТ КРАВА И — МУЗИКА

У једном већем пољопривредном добру у Француској усвим просторијама инсталирани су звучници. Показало се да се код крава при истој исхрани, отада повећала млечност. Одмах се видело да музика утиче на повећавање дневне количине млека јер у дане када музика у стајама није свирала, количина млека је била за око 10% мања. Тачним испитивањем је утврђено да су краве музиком биле узнемирене и нису задржавале млеко у вимену. Млеко се лакше и више измизивало. Тако сада у неким стајама звучници забављају пољопривредне раднике и узнемиравају краве.

КАО У ФАНТАСТИЧНОЈ ПРИЧИ

Изадите на улицу. Шта је то? Пред вама је возило помало неуобичајног облика, али складних линија и боја. Отварате врата и седате за управљач: још једно изненађење — само две папучице и ништа више! Притиснете једну од њих и аутомобил је већ у покрету. Без икаквог шума, креће се све брже и брже. Попуштате ту папучицу — брзина се смањује, притискујете другу — аутомобил се зауставља. Разгледате га: нигде резервоара за гориво, нигде бензинског мотора, нема ни хладњака, ни мењача, ни квачила, ни многих других делова на које сте код аутомобила већ навикли. Остали су, изгледа, само каросерија, точкови, управљач и две папучице за стављање аутомобила у покрет, односно за заустављање...

То није одломак из неког научно-фантастичног романа. Такви аутомобили се већ конструишу. И не само то. Неки од њих доживели су већ и прву своју вожњу. Додуше, кретали су се споро, на крат

ким релацијама, али оваквом аутомобилу, који ће вас потпуно бесплатно и неограничено време возити припада — кажу — будућност. Шта је необично код овог аутомобила и у чему је специфичност конструкције? Он, пре свега, нема класичног мотора са унутрашњим сагоревањем. Уместо њега уграђени су електромотори: мали, једноставни и снажни, — и то негде у точковима. Точкови су на тај начин постали ротори, а осовина — статор електромотора. Нема резервоара за скупо бензинско гориво. Оно више није потребно, јер ове електромоторе покреће струја из акумулатора. Не, немојте се одмах разочарати! Не морате водити бригу о пуњењу акумулатора. То ће потпуно бесплатно да ради — Сунце!

На крову аутомобила налази се нарочити уређај — сунчева батерија која сунчеву светлост претвара у електрицитет, који пуни акумулаторе. Ове батерије састоје се од

великог броја специјалних плочица — фотоелемената. Чим на њих падне светлост сунчевих зрака појављује се слаба електрична струја. Али, пошто се на крову аутомобила налази велики број оваквих елемената, количина електрицитета која се добија двојна је за пуњење акумулатора.

Између фотоелемената и електромотора налази се, дакле, акумулатор. На тај начин решава се неколико важних питања: када аутомобил стоји, фотоелементи раде, тј. производе струју и пуне акумулаторе; могућна је вожња ноћу и при облачном времену итд.

За нека будућа поколења

На 15 метара под земљом испод садашње оgrade Њујоршке изложбе биће стављена једна метална кутија. У

Зашто се такви аутомобили не производе и серијски? Стручњаци треба да савладају још неколико проблема. Прво, треба постићи да фотоелементи производе још више електрицитета, тј. треба експериментално утврдити која врста фотоелемената најбоље одговара за ове сврхе и, друго, ваља усавршити акумулаторе, како би вожња, после пуњења, што дуже трајала.

Тај аутомобил будућности већ има и свој назив: „сунце мобил“ или „хелиомобил“, тј. аутомобил који за своје кретање искоришћава светлосну енергију Сунца.

Њој су прикупљени и брижљиво спаковани документи са обавештењима о људским достигнућима од 1930. године.

КАД СЕ ПРАЗНОВАЛО 170 ДАНА У ГОДИНИ

Све до друге половине XVIII века Срби, у данашњој Војводини, празновали су годишње 170 дана, а постили, у разним постовима, више од две трећине године. Странци, који су залазили у Бачку, Банат и Срем кажу да су становници врло вредни али да их је њихова црква својим празницима стегла као мало кога у свету. Тако им је онемогућила слободнији рад не само у пољопривреди већ и у занатству и трговини, у свим видовима њиховог економског напретка.

Захарија Орефелин, у једном свом спису 1778. године, говорећи о црквеним поглаварима, за које каже да су пре свега „искусни рачуновође купљачи новца, шићарије, који умеју да сјајно живе“ — наводи и следеће: „Што се у народу одржавају празнове рице и сујеверје, криви су епископи. Они су задовољни незнањем и глупошћу нижег свештенства и народа. На такав начин они задобијају углед и лепе поклоне, јер кад они нешто кажу, неук народ верује да њихове речи долазе с неба“.

Тако се развила и права трговина празницима. Ако је неки земљорадник на неки „празник“, на пример Свети Киријак прегасо да изврши хитан посао на њиви, најпре је требало да измолити, уз плаћање таксе, ослобођење од грешења... па тек да се прихвати рада.

Око 1700. године, још више од пола века касније, Срби, насељени у Мађарској, имали су годишње 170 дана празника. Само у мају их је било тринаест и то без недеља, а у јулу месецу највећих пољских радова — петнаест, такође без недеља. Од тога највише ко-

ристи имала црква: забрањивала је народу да ради и допуштала му то тек уз свој благослов који је наплаћивала.

О томе говори и Доситеј Обрадовић у својим списима, а његов пријатељ Јован Мушкатиновић, који је први од Срба постао адвокат у Мађарској — године 1786 — штампао је у Бечу књигу под насловом „Кратко размисљање о празницима“. Први је скупљао и народне пословице у Срба и штампао их у посебној књизи 1787. године под насловом „Приче или по простому пословице“. Ову збирку Вук Стефановић Караџић је обилатно користио припремајући своје пословице.

Иако је државна власт већ много раније предузела да се умањи огроман број празника у Срба, остало их је ипак много. Срби у Аустрији су често нарочито за време царовања „препобожне и прве по називу апостолске краљеве угарске“ страдали од верског гоњења а и феудалних насиља. Црква и православна вера била им је једина заштитница и уточиште па је неук народ, уздајући се у њу, све жртвовао. Тек са појавом нове, просветитељске генерације српских културних радника у 18. веку, који су настојали да свој народ приближе напредним идејама просвећеног века — почеле су да узмичу конзервативне средњовековне силе и мрачњаштво који су га давили.

Један од таквих просвећених агитатора међу Србима био је Јован Мушкатиновић, адвокат мађарски и пештачки сенатор, „достојанствени муж“, који је с Доситејем Обрадовићем провео у врло корисним

разговарима најмилије часове за време свог дугог боравка у Бечу. У једном од „наравоученија“ за своје „Басие“ (1788) Доситеј додаје „приме чанјие“ (примедбу), о овој Мушкатиновићевој књижици. То је уједино и први пример да један српски књижевник помиње и истиче дело свог књижевот друге, и да га пре поручује.

Како је Мушкатиновићева књижица први српски спис који непосредно и у целини захвата једну од врло значајних питања из живота нашег народа у 18. веку и како сличан не постоји у читавој југословенској књижевности, да јемо из њега сажети извод, приказујући оно најбитније што одговара духу времена.

Уколико је сујеверје више расло и нико га није сузбијао и број празника се умножавао. Оним мојим сународницима, који су доброга срца али су пуни сујеверја, могу да кажем да се за календар и празновање сватаца може да рекне она српска пословица: „Празнике су Грци написали, Москаљи их наштампали, а Срби их држе“. Многи празници који су се празновали у Грчкој и у другим областима, прихваћени су од Срба, и уз оне домаће толико повећали већ ипак познат број празника, да је постао језив. Свако ко у ово сумња, нека пита Грке који живе међу Србима. Да ли се у Грчкој празнује оволико сватаца као код Срба? Разуме се, да се не празнује.

Шта би радили народи који живе у северним земљама где је лето кратко? Кад би они посржавали своје пољске радове празнујући једну трећину године као што се то код нас чини?

Кад би свештенику устребало мало новца, или пак неком његовом богатијем парохизијанину да скупи мобу, они би одједном у договору измислили празник. Богатији сељак дошао би свештенику, дао му пар ципела или било шта друго и замолио га: „Дедер, попо учини један сватачак и дај звонити у велико звоно да могу мобу намолити и ово или оно покосити или пожетити“. А кад би онај који моли, или онај кога моле, размислили и сагледали какву штету изазове тиме селу, само да не плате радника онолико колика му је надница — и сами би се ужаснули.

Није свуда грехота радити у празничке дане. У Будиму и Пешти, највећим мађарским градовима, где живе грађани источне и западне цркве, не држи се за грех ако неко ради и у саму недељу. Ако је време берби, грађани се не обзиру на празнике већ обаве на време бербу винограда. Из тога се може јасно закључити да ни за земљораднике није грех радити у празничке дане. И кад није грешно винограде брати и кулук возити, онда доиста није грешно ни летину спремати.

Појавиле су се необичне ствари којима је мати незнање а књи сујеверје. Уврежило се много заблуда, нарочито међу женама, а од тих је једна — празновање турског петка. Наше жене највише и неуке, нарочито сеоске, у петак неће да преду. Српкиње, робујући под Турцима, примиле су и светковање петка, сигу-

рно у каквој невољи, у болести, тражећи савете од турских врачара, које, као и све врачаре свој занат умеју да лажом калаишу. И те врачаре су, не знајући да даду било какав паметнији одговор, а држећи се своје вере и њених закона одговарале: „Секо наудила ти Петка! „Ово празновање се после тако раширило и разгранало да највећи део српских жена празнује ле так и тог дана нарочито зеће да плете. А зар сада не треба овакву сујеверицу, од Турака примљену, искоренити, као и све друге које су продрле у наш народ с разних страна? Осуђујући ово зло, ја се осуђујем само жене нити због тога само њих карам. Што се празнује петак и многи други необични и слични празници, сматрам да су одговорни свештеници који то силно празновање користе за себе и држе народ у тмини.

Тако су постали празници: из сујеверја и незнања или због интереса појединачца, а и једно и друго је на штету заједнице. Нека не мисле сународници моји да су ближе богу што је већи број празника, већ нака знају да све дубље падају у беду. Радити, треба радити и мислити на по ризицу и децу своју, јер ако сам себи не помогнеш узалуд нећеш чекати да ти бог помогне“.

ВРЕМЕЛЛОВ ПО РОМАНУ Х. Ч. ВЕЛСА

КАД ОМО УШАИ У ЗГРАДУ, ОКО МЕНЕ СЕ ОКУПИЛО МНОГО ТИХ МАЛИХ БИКА

ОДВЕЛИ СУ МЕ У ЈЕДНУ ВЕЛИКУ ДВОРАНУ

РАЗУМЕМ! ОВО ЈЕ ВАША ТРПЕЗАРИЈА!

ДА РАДО КУ ВАМ СЕ ПРИДРУЖИТИ? ГЛАДАН САМ!

ОВО ЈЕ ВОКЕ! ИЗГЛЕДА ДА ОНИ НЕМАЈУ НИ МЕСА НИ ПОВРКА!

МОКУШАО САМ ДА НАУЧИМ ЊИХОВ ЈЕЗИК. АЛИ, ОД ЊИХ ЈЕ БИЛО ТЕШКО УЧИТИ ИЛИ ЊИХ УЧИТИ НЕСЕМУ ЈЕР СУ БИЛИ КАО ДЕЦА.

ДА САМ ЧОВЕК!

НАЈЗНАМ САМ ОТКРИО КАКО ОНИ СЕБЕ НАЗИВАЈУ.

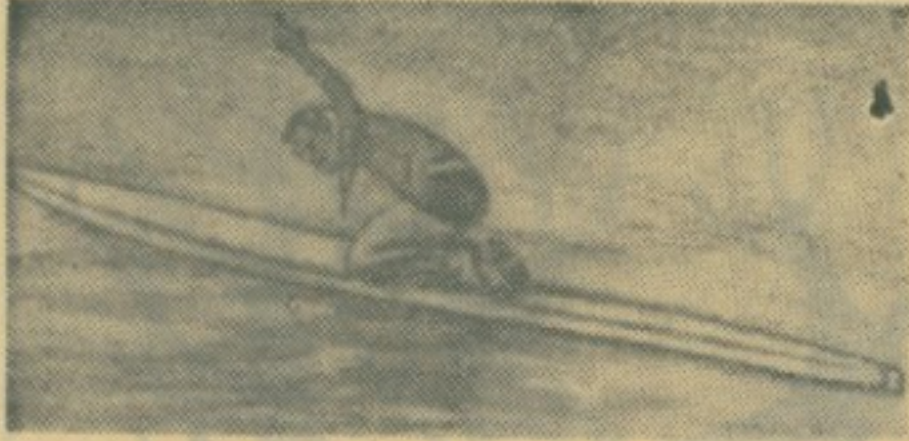
ЕЛОИ!

ТЕ ВЕЧЕРИ КРЕНУО САМ У ШЕТЊУ.

ГАДЕ ОУ ИМ ЊИВЕ ФАБРИКЕ ГРАДОВИ? ГАДЕ ОБАВЉАЈУ ОВОД ПОСАО?

НАЈЗНАМ САМ НА ТРАГОВЕ ИШЧЕЗЛИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА

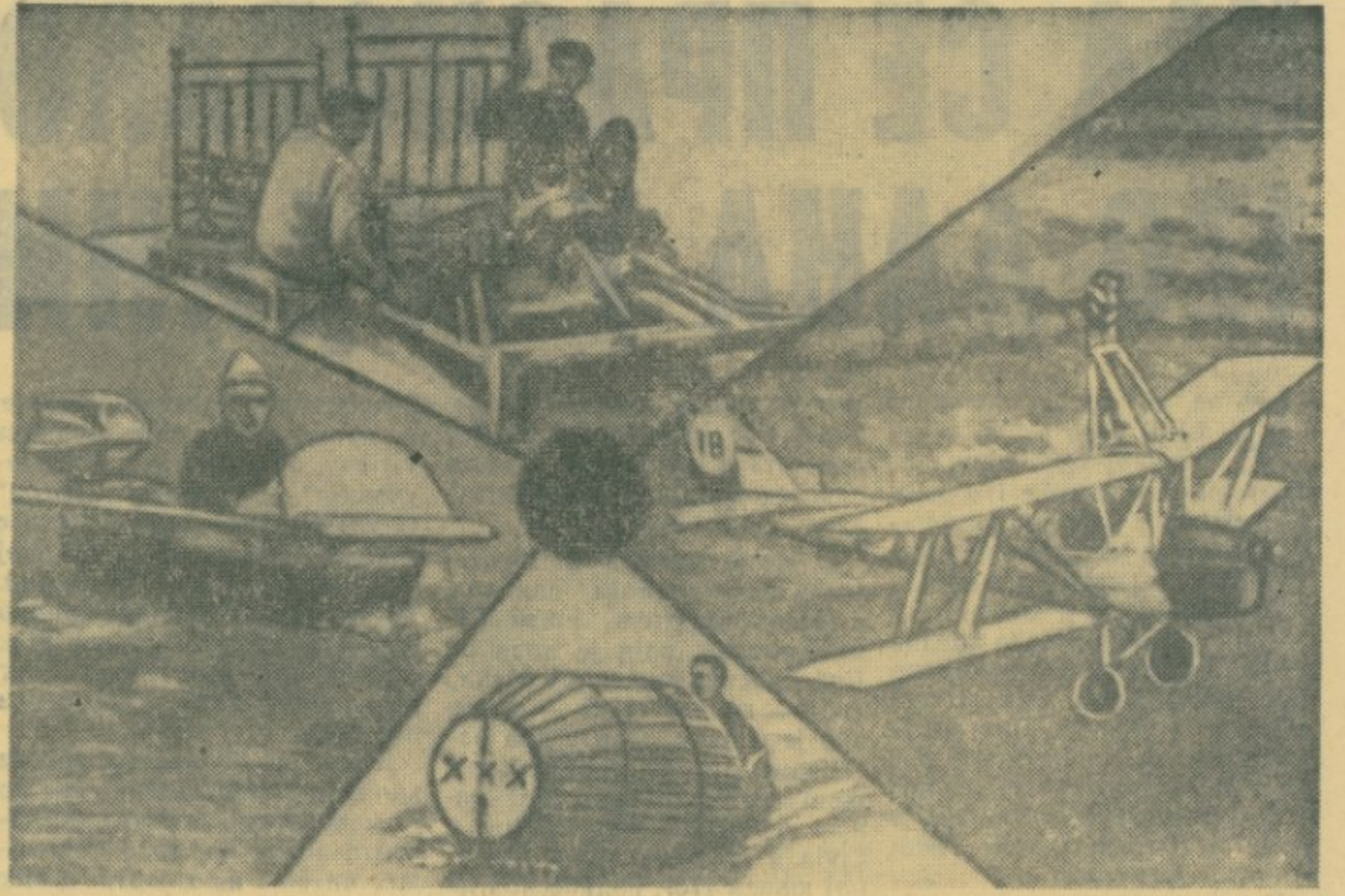
ИЗГЛЕДА ДА САМ ДОСРЕО У ВРЕМЕ КАД ЈЕ ЧОВЕЧАСТВО ПОЧЕЛО ДА ИЗУМИРЕ!

ЈУЖНОАФРИЧКИ СПОРТИСТА ФРЕНК ЧАМБЕРС НА УСКОЈ ДАСЦИ ЗА СЕЧЕЊЕ ТАЛАСА ПРЕПЛОВИО ЈЕ ЛАМАНШ

ПАДОВРАН ВЕЗАН ЗА МОТОРНИ ЧАМАЦ НА ОВАЈ НАЧИН СТИГАО ЈЕ ИЗ ДОВЕРА У КАЛЕ ТЕЛЕГРАФИСТА ВИЛИ ДРЕПЕР

НА ЧЕМУ СЕ СВЕ НЕ ПЛОВИ ПРЕКО ЛАМАНША

ЛАМАНШ

РЕКОРДИ ОБИЧНИ И НЕОБИЧНИ

Ламанш није широк. Кад је време лепо, из енглеског града Довера догледом се може сагледати француски град Булон. Између њих је водена површи на канала. Понекад, кад је океан миран, изгледа просто невероватно да је тај уски појас воде својим бурмама и маглама столећима плашио путнике.

Гај Јулије Цезар је тек уз велике напоре успео да форсира канал. При првом покушају задесила га је несрећа, тако да је морао да се врати. Хиљаду година касније нормански витез Вилем Освајач, прелазећи са својом дружином преко Ламанша, изгубио је у таласима толико ратника да је запретио смртном казном свим очевидцима ако о томе буду причали. Недалеко од тих вода, заједно са Непобедивом армадом краља Филипа II нестао је и престиж Шпаније као велике поморске силе.

Тај уски водени појас десетинама година већ привлачи љубитеље рекорда. Препливати Ламанш? Тиме више никога не бисте зачудили. У кревету, у кади, у бурету, сто јећи на авионском крилу — како све људи не покушавају да пређу знаменити канал.

За почетак „спортске биографије“ Ламанша може се узети 1785. година, када су ванредна издања париских и лондонских листова објавила сензационалну новост: два храбра француска научника, — Бланшар и Жафри, прелетела су ваздушним балоном од Довера до Гвин-Фореста, у близини Калеа. Обе престонице су ликовале.

Није прошло ни сто година, а јавили су се нови освајачи канала. Морнар са енглеског поштанског брода „Русија“ Метју Веб, који је сањао о томе да преплива Ламанш, дуго је и упорно тренирао користећи сваки леп дан. Почетком јуна 1875. године доживео је тешко разочарање. Енглеска краљица

Викторија приредила је у свом двору пријем у част америчког капетана Пола Бојтона који је први, пливајући, победио Ламанш. Додуше, Бојтон је свој подвиг извео у специјалном спасилачком костиму.

Тада је храбри „капетан“, тако је морнар Веб почео сам себе да назива — одлучно да преплива Ламанш, али не у спасилачком, већ у обичном купаћем костиму. Први покушај, предузет 12. августа 1875. није успео због буре. После две недеље капетан Веб поновио је свој покушај. На смрт уморан, он је 21 час и 45 минута после старта стигао до обале у Калеу. Амерички капетан Бојтон био је заборављен и свет је прославио прву праву победу над Ламаншом. Листови су величали Веба као хероја.

Прошло је 35 година пре него што је други спортиста, Томас Бернес, успео да понови овај рекорд.

Прва жена која је извела исти подвиг била је Американка Гертурда Едерле. У августу 1926. године она је за 14,5 часова препливала канал од рта Гри-Не до Довера.

Први који је савладао маршрут Довер—Кале и обратно био је Енглеа Пем. Свој смели подвиг извео је два пута: 1927. и 1934. године. Прва жена која је то исто извела била је Американка Флоренс Чедвик. На маратонској даљини између Енглеске и Француске и обратно она је постигла одлично време: 14 часова и 42 минута. Последњи рекорд поставио је Египћанин Хасан Адел Рехим чије је време 10 часова и 50 минута.

Најмлађа „сирена“ која је препливала Ламанш била је седамнаестогодишња канадска ученица Клаудија Макферсон. Пошавши са француске обале, она је изишла на енглеску чила и бодра као да је у води провела таман колико је желела.

Данашњи љубитељи славе

налазе се у тешком положају. Да би натерали свет да бар један дан говори о њима, они су принуђени да проналазе најнеобичније начине за поковање Ламанша.

Тако је, на пример, Француз Жорж Мишел купио у Америци морског коња и тренирао га за пливање на дуге стазе. Кад је морски коњ дошао у „спортску фарму“, оба спортиста тренули су из Калеа и после 11 часова стигла на енглеску обалу. При томе је Мишел све време држао морског коња на узници као — обичног пса.

Двадесет петогодишња Цејн Балтазар из Њујорка покушала је да преплива Ламанш под водом. Међ тим, са бро-

да који ју је пратио погрешком су спустили у воду празан балон с кисеоником и пливачица је с половине пута морала да одустане. Приликом новог покушаја Цејн Балтазар већ више није била прва: њу је претекло њен бивши супруг.

Занимљив догађај збио се у лето 1963. године. Кејт Слокомб, један млади психотерапеут из Корнвола, опростио се са женом и двоје деце и тобоже кренуо на конференцију у Лондон. У ствари, он је кришом дошао у Довер где је за малу даску за сечење таласа привезао чутурице с водом и воћним соком и — отишао се према Француској. Нико га није видео. После 9

часова, сав покривен корицом од соли, допливао је до француске обале. И опет га нико није приметио.

— Зашто нико о томе није унапред обавестио? — интересовали су се касније новинари.

Смели морепловац поштен је одговорио да се страховито бојао — своје жене.

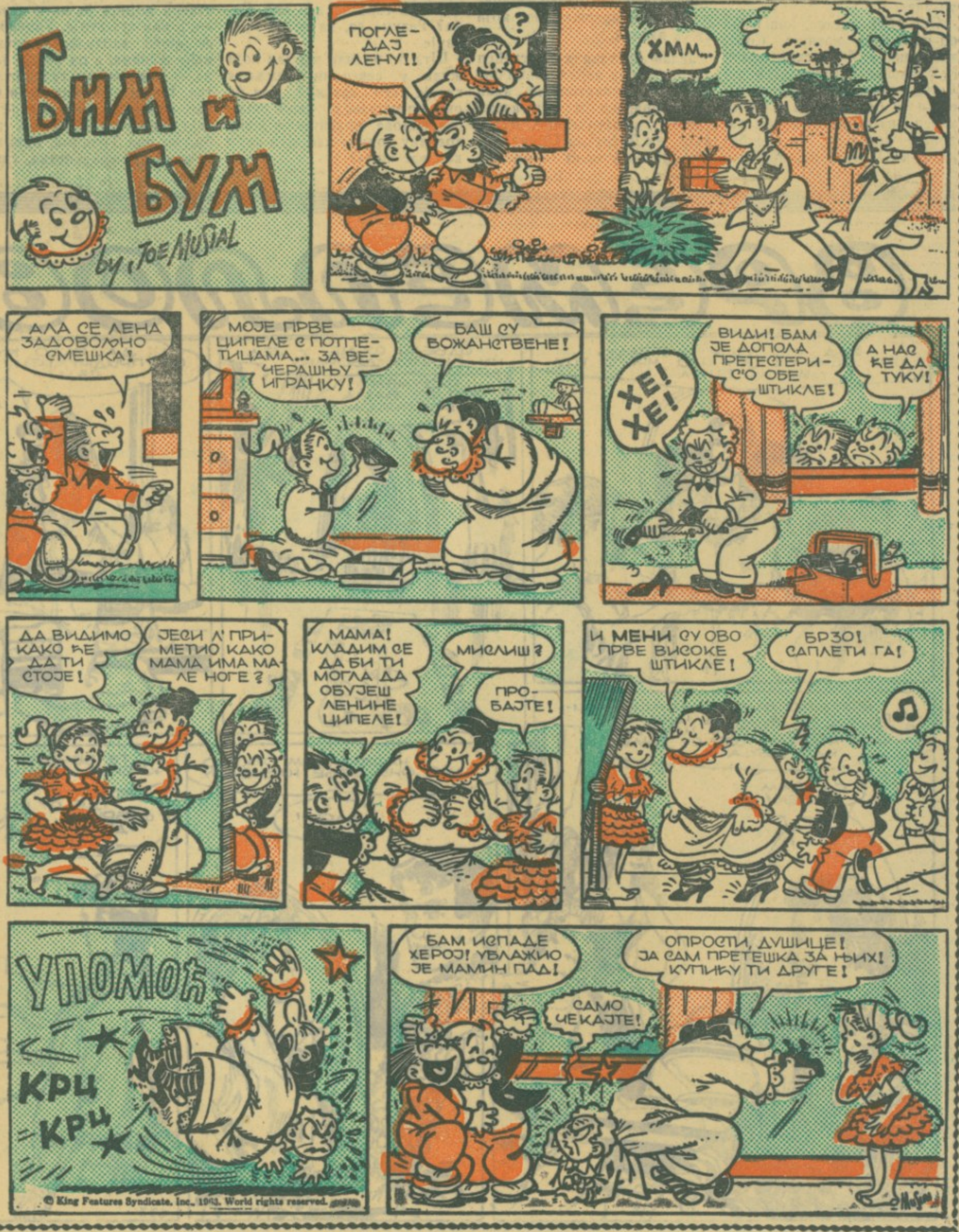
Августа 1963. године многи путници са пароброда који су пловили Ламаншом просто ни су веровали својим очима: високо на небу, на крилу једног авиона стајао је човек. На овај оригиналан начин пресекао је Ламанш енглески књиговођа Ален Кемпбел.

Многи покушавају да пре-

ћу Ламанш помоћу такозваног аутомобила-амфибија. — Први којима је то пошло за руком били су Тони Ендал, сопственик једног париског ноћног клуба, и француски спортиста Жан Бруел.

Студент хемије из Брајтона Ален Вит спрема се да летос пређе Ламанш моторним чамцем начињеним од старе каде.

И грађевинар Георг Дан намерава да овог лета заузме место на листи рекордера. Његова страст је — планиризам. Покушаће да прелети Ламанш на апарату који у принципу подсећа на дечји папирни змај. Његову конструкцију од алуминијума вучиће моторни чамац.

НА ОСНОВУ ИСКУСТВА

Радиоактивно дејство испoљава се у зрачењу алфа и бета честица, гама зрака и неутрона. Мада је тешко одредити величину дозе за човека, ипак је, на основу дугогодишњег искуства у клиничком лечењу болесника рендгенским зрацима и радиоактивним изворима, а такође и на основу података добијених после атомских напада на јапанске градове Хиросиму и Нагасаки, па и од оних што су случајно подвргнути зрачењу већим дозама, направљена претпоставка да смртоносна доза за човека износи 400—500 рендена.

Експериментално је утврђено да приближно ове дозе радиоактивног зрачења изазивају смрт у овим случајевима: код пса — 300 рендена, мајмуна — 500 рендена, пацова — 600 рендена, а кунића — 800 рендена.

Микроорганизми показују већу стабилност у односу на радиоактивно зрачење, а и

осетљивост инсеката, такође, је знатно мања. Разорна моћ радиоактивног зрачења одавно је позната, али још није познато на који начин зрачење делује на живе организме.

РЕНДГЕН НА ЛИЦУ МЕСТА

У САД је произведен нови рендгенски апарат који се може носити и за који није потребан неки страни извор струје. Помоћу овог апарата се може брзо снимати и у стану пацијента, или приликом саобраћајне несреће на улици. Осим тога његова незнатна енергија зрачења је практично нешкодљива.

НОВЕ БОЦЕ ЗА ВИНО

У Француској, која је највећи произвођач вина у свету, амбалажа задаје доста брига. Многобројне боце од стакла лако се разбијају, треба их прати, почита допремати од потрошача до подрума итд. Сада је то питање упрошћено. У Марсељу су на прављене боце за вино од пластичне материје. За сада се производе 35.000 флаша дневно од једног литра. Оне имају то предимство што су много лакше од стаклених, теже свега 36 грама.

Овај проналазак ствара велику уштеду при транспортовању вина. Док је досад један дрвени оквир са десет боца вина од једног литра тежио 23 килограма, сада 15 боца спакованих у једном картону теже 16 килограма. Потрошачи више неће морати да доносе празне боце у замену, јер се минимална вредност амбалаже урачунава у продајну цену вина. Отпада, дакле, прање и враћање празних боца.

ЧИЈЕ СУ СЛИКЕ?

Прва мисао која нам при погледу на мању слику прође кроз главу: то је нека апстрактна скулптура.

Што се тиче друге, веће фотографије, она баш не личи на нечији портрет. То пре подсећа на групу печурки снимљених одозго.

У ствари, на првом снимку је „слика“ шумске стенице фотографисане одозго и знатно увеличане. А „печурке“ су тографије, она баш не личи на нечији портрет. То пре подсећа на групу печурки снимљених одозго.

У ствари, на првом снимку је „слика“ шумске стенице фотографисане одозго и знатно увеличане. А „печурке“ су тографије, она баш не личи на нечији портрет. То пре подсећа на групу печурки снимљених одозго.

ПРВИ НАШИ ДИПЛОМАТИ

Прота Матеја Ненадовић (1777—1854) са Петром Чардаклијом и Јованом Протићем путовао је у септембру 1904. године у Русију да тражи подршку и помоћ за Карађорђевог устанак.

После ове прве дипломатске мисије, Ненадовић је више пута био у Бечу и Петрограду по разним пословима.

У 1811. и 1812. години имао је првог министра иностраних послова Миљка Радоњића.

За прве владе кнеза Милоша, кад је Србија добила устав 1838. већ идуће године донет је закон о устројству Министарства иностраних послова. Први министар био је Димитрије Давидовић, затим Аврам Петровић који је и пре тога имао разне мисије као члан депутације у Цариграду. Најдуже је остао на тој дужности и под Карађорђевићем (1844—1852). За време Михајловог владе спољну политику водио је Илија Гарашанин (1816—1867).

Именом каплућехаја Турци су звали представнике страних владара у Турској. Као кнежевски делегати наши су заступали тада зависну Србију на порти у Цариграду, вршили дипломатску мисију као и амбасадори и посланици великих сила независних држава.

Први наш каплућехаја био је родом из подришког округа

Лазар Тодоровић (1771—1846), који је свршио гимназију у Карловцима и две године филозофије у Сегедину. Бавио се у Русији неколико година и 1818. постао секретар кнежеве канцеларије. Учествовао је у депутацијама које је кнез Милош слао у Цариград. Од 1843. је био каплућехаја и остао до смрти у Цариграду.

Други на тој дужности био је од 1846—1847. Лазар Арсенијевић, Баталака (1793—1865). После њега дошао је Константин Николајевић, историчар, ожењен кћерком кнеза Александра Карађорђевића. Он је остао најдуже у Цариграду; ту га је 1861. године заменио Јован Ристић, који је успешно водио преговоре с портом о предаји градова што се обавило 1867. године.

Јован Мариновић (1821—1893) још 1841. године је отишао у Париз на студије. Постао је један од најспособнијих дипломата и одлично говорио француски језик.

Као посланик у Паризу остао је десет година (1879—1889), мада се и раније тамо бавио као представник. У Бечу смо имали као првог представника у Дунавској комисији Косту Цукића (1858—59). У Букурешту је била српска агенција, у којој је 1841. године био секретар Ђорђе Малетић, књижевник.

Јесће ли већ чим да...

... у средњем веку било је врло просто појавити се у рукавицама у отменом друштву. Само представници највиших

класа имали су право да пред црквеним великодостојницима обуку рукавице од црне коже пред свештеницима, а од златне мреже пред епископима.

... у Лондону је на распродаји продат један часовник који је припадао генералу Жиноу (1771—1813) за 385.000 франака.

... у Уганди су власти укинуле ритуалне игре које су се одржавале

да би се умилостивили богови и дали им кишу.

... за 12 година Француска је повећала број својих становника за 6 милиона.

... у Копенхагену је скулптура „мала Сирена“, којој су недавно непозната лица скинула главу, обновљена. Да се није случај не би поновно ноћу се осветљавала рефлекторима.

... осам студената из Мисурија постигли су рекорд: гласно су без прекида читали 34 позо

ришних комада пуних 50 часова... После тога су се још само сећали наслова.

... једна совјетска експедиција је кренула на „под хладноће“ с намером да утврди какав је то „монструм“ који се виђа у Језеру Лабинкир, у Јакуцку, у Сибири.

... у Паризу има 564 уметничких галерија.

... Енглеск Френк Линман је основао „Фарму за гисте“. Своју робу у читавим тонама експедировао је из Дербишира.

Тако су задовољни и риболовци и он.

... један хектар шумског комплекса испари у току летњег дана до 40 тона воде.

... велики италијански песник Петрарка био је међу својим савременицима познат као страстан нумизматичар.

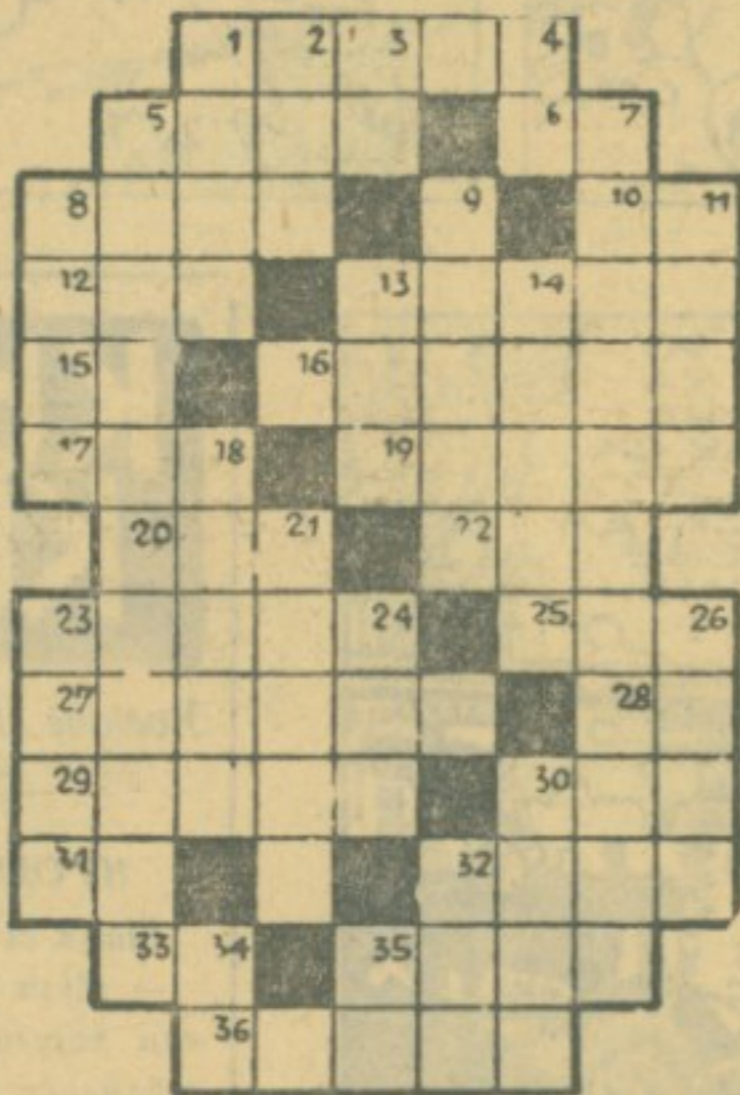
... прошле године, десет америчких пијаниста су свирали исти комад 18 часова и 40

минута, а један професор са Хартфордског колеџа је свирао на клавиру 12 часова и 20 минута.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) острво у Јадранском мору, 5) врста малих коња, 6) јапанска мера за путеве, 8) набор, 10) скраћеница за „задња пошта“, 12) конопац, 13) природни скуп минерала, 15) хемијски знак за крптон, 16) узор, 17) старогрчка богиња обмане, 19) периодично лизање нивоа морске површине, 20) багита, 22) чехословачка афирмација, 23) образац, калуп, 25) стара турска титула, 27) врста морске рибе, 28) иницијали нашег књижевника („Швабница“), 29) планина у Србији, 30) део главе код неких животиња, 31) прво и седмакесто слово ћирилице, 32) благиња, 33) два ста самогласника, 35) љуприја, 36) шумско дрво.

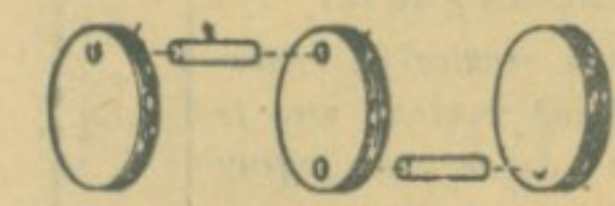
Усправно: 1) водено пространство, 2) лична заменица, 3) хемијски знак за литијум, 4) скраћеница за музику означику „тремоло“, 5) самопрегор, 7) малксалост, изнуреност, 8) ларма, тугава, 9) хунски краљ (5. век), 11) гасовито стање неке материје, 13) пољопривредна алатка, 14) позната песма Алексе Шантића, 18) покрајина у Румунији,

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) атлас, 6) Амасија, 8) улар, 9) Салк, 11) Ренан, 13) Јер, 14) ак, 15) соб, 17) К(араџин) В(уки), 18) со, 20) Арас, 22) ама, 24) Аса, 25) грм, 26) два, 28) сва, 30) тре, 32) Инд, 34) О(зним) И(гор), 35) тил, 37) ти, 38) П(ер), 40) осим, 42) Арг, 43) већ.

Усправно: 1) Аман, 2) Тарас, 3) Л(уис) С(инклер), 4) аис, 5) сјај, 6) Александрија, 7) Алекса Шантић, 8) ура, 10) крв, 12) ноа, 16) Врамс, 19) ом, 21) ас, 23) ага, 27) ве, 29) ви, 30) коњ, 31) си, 33) „Дим“, 35) трг, 36) лов, 39) ер, 41) се.

НАПРАВИ САМ — НАПРАВИ САМ — НАПРАВИ САМ

СЛИКА 1

НОВА ИГРА «ХУЛА»

СЛИКА 2

ГДЕ ЈЕ МОРЕ НАЈДУБЉЕ?

Досад је Челенгер, јужно од острва Гуам у Тихом океану сматран за најдубље место светских мора. Доктор Жак Пикар и један поручник америчке морнарице су 1960. на овом месту измерили дубину која је износила 10.912 метара. Сада је, међутим, један енглески брод за премеравање, у близини Филипина измерио дубину од 11.516 метара.

БЕЗ ЗАСТОЈА

Ускоро ће аутобуси у немачком граду Меннингладбаху бити снабдевени радио-одашима да би у случају закрчености саобраћаја или прекида вожње услед квара могло да се поручи: потребна помоћ.

ИЗНЕНАДА ДОБИТ

Највећу надокнаду, 70.000 франака, коју је досад примио један рудар, добио је Јужноафриканац Симон Лигилвана за дијамант од 50 карата који је откопао на 500 метара испод земље.

СКУП НОВАЦ

За време једне јавне распродаје у Лондону, продат је један пољски новчић из XVII века за 46.200 франака.

Ова игра поред тога што је врло забавна може бити и врло корисна за вежбе ногу. Ипак, прво направимо реквизит за ову занимљиву игру.

Потребно је само неколико комадића дрвета и мало тугкала. На слици 1 видите све делове овог реквизита. Кругови са пречником 25 см и дебели 2 см морају бити потпуно једнаки а стране оних равне због равнотеже. На два круга ћете избушити по једну рупу а на трећем две. Где их треба избушити видите на слици, а како ћете их пробушити размислите.

Ваљци који спајају ове кругове морају имати по 18 центиметара а у пречнику 15 мм. И рупе на круговима треба да су толике.

Када сте завршили са прављењем делова можете их саставити само тугкалом или ексерима. А сада, ево како се игра: на два ваљка који спајају кругове, ставе се стопала и онда се окреће као бицикл (сл. 2). Игра је интересантна зато што се мора добро одржавати равнотежа да би се што дуже остало на справи. Правила за игру нема, њих одређују сами такмичари. На пример: да се што дуже остане на справи, да се ниједном не додирне ногом земља, да се не помаже рукама итд. Када се мало увежбате сигурно ћете постићи и победних такмичења.

Механичар с вештачком руком

Вештачку руку нарочите конструкције има совјетски прецизни механичар Сергеј Шубков кога видите на слици како оправља једну машину за писање.

Шубков је изгубио десну руку испод лакта и она му је замењена вештачком која прима од мозга биоелектричне сигнале и извршава њихова „наређења“.

НЕ ЗНА ДЕСНИЦА

Артур Рубинштајн једном приликом није имао куд — морао је да слуша како свира на клавиру млада девојка, кћерка домаћице код које је био позван.

— Шта кажете, маестро? — упитала га је она пуна нишче кивања.

— Ваша кћи свира библијски — одговорно је Рубинштајн.

— Библијски? Хоћете рећи да да кажете божански?

— Не, библијски. Њена десница не зна шта чини левица.

ЛЕК — ЦЕМ ОД БОРОВНИЦЕ?

Пред ноћно летење пилоти енглеског ваздухопловства обично једу цем од боровнице, јер ово воће — сматра се — повољно утиче на вид, нарочито ноћу. На бази плода боровнице у Француској је справљен један лек, али се он још испитује. Намењен је пилотима ради појачавања вида ноћу.

РЕЗУЛТАТ ПУТОВАЊА

Пека Тиликаинерс од 57 година, репортер финског радија, без сумње је био најшареноликије и најинтернционалније украшен човек на зимским олимпијским играма у Инсбруку. Његова многобројна путовања донела су му преко 50 плакета и он их је све прилепио на своју одећу.

КРИЗАНТЕМА — ХРАНА

Поред разних врста кризантема у Јапану се гаји и једна — за јело. Размножава се семеном које се у пролеће баца у земљу. Биљка брзо расте и већ после тридесет дана прекривена је лишћем које се може брати. Оно је права поластица, бар за Јапанце. Семене ове кризантеме Јапан извози у великим количинама.

Ква-Ква!

Увећује Паја Патак

НЕ ОДГОВАРА МУ
Шила се жали Паји:
— Мука ти је то са овим хотелима. Зидови у собама су тако танки кад се спава, а тако дебели када човек хоће нешто да чује из суседне собе.

САСВИМ ПРЕТЕРАО
Мики прича сестрићу Мићи о својим војничким авантурама за време рата. Кад је завршио, Мића га безазлено упита:
— Питам се само због чега су им онда били потребни остали војници.

ЛОША ОЦЕНА
Мики отиша да протестује код учитеља што је Мића добио лошу оцену из математике:
— Мића није заслужио јединицу — каже он учитељу.
— Знам, али шта могу да радим кад мања оцена не постоји.

НЕ УЗНЕМИРАВА СВЕТ
Један човек нао у воду и виче:
— Упомоћ... упомоћ... Не умет да пливам!
Тог момента пролази Шиља и буни се:
— Па шта ако не знаш? Не знам ни ја, али због тога не узнемиравам остали свет.